

ປ່າໄມ້ ແລະ ການປ່ຽນແປງດ້ານພູມ ອາກາດ ຫລັງຈາກກອງປະຊຸມ ເດີແບນ

ໃນທັດສະນະຂອງພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ

ເມສາ 2012

The opinions expressed in this publication are not necessarily those of the organiz-

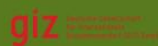
Forests and climate change after Durban
An Asia-Pacific perspective

Copyright RECOFTC, FAO, and CoDe REDD April 2012
Bangkok, Thailand

All photos courtesy of RECOFTC
RECOFTC – The Center for People and Forests
PO Box 1111, Kasetsart Post Office
Bangkok 10903, Thailand
Tel: +66 (0)2 940 5700
www.recoftc.org

Email: info@recoftc.org
FAO Regional Office for Asia and the Pacific
Maliwan Mansion, Phra Atit Road
Bangkok 10200, Thailand
www.fao.org

CoDe REDD Philippines
Care of Non-Timber Forest Products Exchange Programme
for South and Southeast Asia
92-A Masikap Extension, Barangay Central, Diliman,
Quezon City 1100, The Philippines
<http://ntfp.org/coderedd/>

ບົດນໍາ

ໃນຊ່ວງສອງປີຜ່ານມາ, ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ(FAO) ແລະ ສູນຝຶກອົບຮົມປ່າໄມ້ຊຸມຊົນຂອງພາກພື້ນ (RECOFTC) ໄດ້ເຕົ້າໂຮມເອົາບັນດາຊ່ຽວຊານຢູ່ໃນພາກພື້ນ ເພື່ອສະແດງທັດສະນະຕໍ່ກັບໜາກຜົນຂອງກອງປະຊຸມຂອງລັດພາຄີຄັ້ງທີ 15 ແລະ 16 ໃນກອບສິນທິສິນຍາວ່າດ້ວຍ ການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ(UNFCCC). ປຶ້ມນ້ອຍທີ່ເກີດຕາມມາທີ່ມີຊື່ຫົວຂໍ້ວ່າ "ປ່າໄມ້ ແລະ ການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດ ຫລັງຈາກໂຄເປນຮາເກນ: ໃນທັດສະນະຂອງພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ, ແລະ "ປ່າໄມ້ ແລະ ການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດຫລັງຈາກແຄນຄູນ: ໃນທັດສະນະຂອງພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກໄດ້ຖືກແຈກຢາຍຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ມີການຕອບຮັບເປັນຢ່າງດີ.

ໃນເດືອນກຸມພາ ປີ 2012, RECOFTC, FAO, ແລະ CoDe REDD, ໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກ GIZ, BMU, REDDnet, NORAD, ASFN, ແລະ SDC ໄດ້ເຕົ້າໂຮມເອົາຊ່ຽວຊານດ້ານການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດ ແລະ ປ່າໄມ້ 13 ຄົນມາເມືອງເກໂຊນ (Quezon) ປະເທດ ຟີລິບປິນ, ເພື່ອປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຄວາມໝາຍຄວາມສໍາຄັນຂອງການຕັດສິນໃຈຢູ່ກອງປະຊຸມລັດພາຄີຄັ້ງທີ 17 (COP 17) ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນຢູ່ເມືອງ ເດີແບນ, ປະເທດ ອັບຟຣິກາໃຕ້ ໃນເດືອນພະຈິກ ແລະ ທັນວາ ປີ 2012, ຕໍ່ກັບຂະແໜງການປ່າໄມ້ຢູ່ໃນພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ. ປຶ້ມນ້ອຍຫົວນີ້ໄດ້ສັງລວມເອົາບັນດາຄໍາຕອບຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຕໍ່ກັບຄໍາຖາມ 13 ຂໍ້ ທີ່ໄດ້ຖືກຕັ້ງຂຶ້ນຢູ່ໃນກອງປະຊຸມ.

ນອກຈາກຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຢ່າງຈິງໃຈຕໍ່ການປະກອບສ່ວນ ຂອງຄະນະກຳມະການທຸກທ່ານແລ້ວ, ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈເປັນພິເສດ ມາຍັງທ່ານ Regan Suzuki ແລະ ທ່ານ Marlea Muez ທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມສົນທະນາ ແລະ ມາຍັງທ່ານ Ben Vickers, ທ່ານ Jim Stephenson, ແລະ ທ່ານ Regan Suzuki ທີ່ໄດ້ຮ່ວມກັນຂຽນປຶ້ມວາລະສານສະບັບນີ້ຂຶ້ນມາ. ທ້າຍສຸດນີ້, ພວກເຮົາກໍຮັບຮູ້ການສະໜັບສະໜູນທີ່ມີຄຸນຄ່າຂອງບັນດາຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນວາລະກອງປະຊຸມຕ່າງໆຄື: ທ່ານ Marlea Muez, ທ່ານ Ben Vickers, ທ່ານ Regan Suzuki, ທ່ານ Jim Stephenson, ທ່ານ ດຣ. Doris Capistrano ແລະ ທ່ານ Maria Cristina Guerrero, ພ້ອມທັງຄຳກ່າວເປີດກອງປະຊຸມຂອງທ່ານ Marlo Mendoza, ຜູ້ຊ່ວຍເລຂານຸການກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຟີລິບປິນ ແລະ ທ່ານ Patrick Durst ຈາກຫ້ອງການ FAO ປະຈຳພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ.

ຄໍາຖາມຫລັກໆສິບສາມຂໍ້

- 1 ແມ່ນຫຍັງໄດ້ເກີດຂຶ້ນກັບເຣດ+ຢູ່ກອງ
ປະຊຸມເດີແບນ?
- 2 ການເຈລະຈາໄດ້ດໍາເນີນໄປໃນທິດທາງທີ່
ຖືກຕ້ອງບໍ່?
- 3 ພວກເຮົາຍັງຢູ່ໄກປານໃດຈາກການຕົກ
ລົງລະຫວ່າງຊາດ?
- 4 ເຣດ+ ຈະໄດ້ຮັບການສະໜອງດ້ານການ
ເງິນແນວໃດ?
- 5 ຜົນກະທົບຂອງກອງປະຊຸມເດີແບນຕໍ່ກັບຕະ
ຫຼາດກາກບອນແບບສະມັກໃຈ ສໍາລັບຂະ
ແໜງປ່າໄມ້ມີຄືແນວໃດ?
- 6 ຄວາມງ່າຍດາຍຈະເຮັດໃຫ້ວຽກງານຄຸ້ມກັນ
ອ່ອນແອລົງບໍ່?
- 7 ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສປ່າໄມ້ໃນການດໍາລົງຊີວິດ
ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງບໍ່?

8 ລະບຽບການຂຶ້ນບັນຊີທາດກາກບອນປ່າໄມ້ມີຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງບໍ່?

11 ແມ່ນຫຍັງໄດ້ເກີດຂຶ້ນກັບ LULUCF?

9 ພວກເຮົາຈະສ້າງຄວາມສາມາດດ້ານ MRV ໄດ້ແນວໃດ?

12 ແມ່ນຫຍັງຈະເກີດຂຶ້ນກັບ A/R CDM?

10 ການເຈລະຈາກ່ຽວກັບເຣດ+ ມາຮອດກອງປະຊຸມເຕີແຜນ ໄດ້ເກີດປະໂຫຍດສໍາລັບພາກພື້ນບໍ່?

13 ບົດບາດຂອງປ່າໄມ້ໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດມີຫຍັງແດ່?

A/R CDM	ການປູກປ່າໄມ້ ແລະ ການປູກປ່າຄືນໃໝ່ໃນກົນໄກຂອງການພັດທະນາສະອາດ(Afforestation Reforestation in the Clean Development Mechanism)	MRV	ການວັດແທກ, ການລາຍງານ ແລະ ການກວດສອບຢັ້ງຢືນ (Measurement, Reporting, and Verification)
ASEAN	ສະມາຄົມບັນດາປະຊາຊາດໃນພາກພື້ນເອເຊຍຕາວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ອາຊຽນ. (Association of South East Asian Nations)	NAPA	ແຜນປະຕິການດ້ານການປັບຕົວແຫ່ງຊາດ (National Adaptation Plan of Action)
ASFN	ເຄືອຄ່າຍປ່າໄມ້ສູນຊຸມຊົນຂອງອາຊຽນ (ASEAN Social Forestry Network)	RECOFTC	ສູນຊຸມຊົນປ່າໄມ້ສູນຊຸມຊົນປະຈຳພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ (Regional Community Training Center for Asia and the Pacific (The Center for People and Forests))
BMU	ກະຊວງອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ, ທຳມະຊາດ ແລະ ຄວາມປອດໄພດ້ານນິວເຄຼຍ(German Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety)	REDD	ການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍພິດຈາກການທຳລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ເສື່ອມໂຊມ(Reduced Emissions from Deforestation and forest Degradation)
CBD	ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຊີວະນາໆພັນ (Convention on Biological Diversity)	REDD+	ການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍພິດຈາກການທຳລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ເສື່ອມໂຊມ ບວກໃສ່ການຈັດສັນປ່າໄມ້ແບບຍືນຍານ, ການອະນຸລັກ ແລະ ການເພີ່ມພູນ ມວນທາດກາກບອນປ່າໄມ້. (Reduced Emissions from Deforestation and forest Degradation plus sustainable management of forests, conservation, and enhancement of forest carbon stocks)
CDM	ກົນໄກການພັດທະນາສະອາດ Clean Development Mechanism	REL	ລະດັບການປ່ອຍອາຍພິດທຽບຖານ(Reference Emission Level)
CER	ການຫຼຸດຜ່ອນອາຍພິດທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ (Certified Emission Reduction)	RL	ລະດັບທຽບຖານ (Reference Levels)
COP	ກອງປະຊຸມລັດພາຄີ (Conference of the Parties (to the UNFCCC))	RSPO	ກອງປະຊຸມໂຕະມິນສຳລັບນ້ຳມັນປາມແບບຍືນຍານ (Roundtable for Sustainable Palm Oil)
ETS	ໂຄງການການຄ້າການປ່ອຍອາຍພິດ (Emissions Trading Scheme (of the EU))	SBSTA	ອົງກອນປ່ອຍສຳລັບໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ (Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice)
FAO	ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (Food and Agriculture Organization of the United Nations)	SESA	ມາດຖານສຳລັບການປະເມີນດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (Standards for Social and Environmental Assessment)
FPIC	ຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມລ່ວງໜ້າຢ່າງເປັນອິດສະລະ ແລະ ເຂົ້າໃຈ (Free, Prior, and Informed Consent)	SDC	ອົງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການຮ່ວມມື ຂອງປະເທດສະວິດເຊີແລນ (Swiss Agency for Development and Cooperation)
FRA	ການປະເມີນຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ (Forest Resources Assessment)	UNCCD	ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດກ່ຽວກັບການດຳນານການກາຍເປັນທະເລຊາຍ (United Nations Convention on Combating Desertification)
GCF	ກອງທຶນພູມອາກາດສີຂຽວ (Green Climate Fund)	UNDRIP	ຖະແຫລງການຂອງສະຫະປະຊາຊາດກ່ຽວກັບສິດທິຂອງປະຊາຊົນພື້ນເມືອງ (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples)
GHG	ອາຍພິດເຮືອນແກ້ວ (Greenhouse Gases)	UNFCCC	ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດ (United Nations Framework Convention on Climate Change)
GIZ	ອົງການຮ່ວມມືສາກົນເຍຍລະມັນ (German International Cooperation)	VCS	ມາດຖານສຳລັບທາດກາກບອນທີ່ຜ່ານການກວດສອບຢັ້ງຢືນ (Verified Carbon Standards)
LAPA	ແຜນການປັບຕົວຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ (Local Adaptation Plan of Action)		
LCA	ກິດຈະການຮ່ວມມືໄລຍະຍາວ (ໜ່ວຍປະຕິບັດງານສະເພາະໜ້າໜາຍໃນ UNFCCC) (Long Term Cooperative Action (Adhoc Working Group within UNFCCC))		
LULUCF	ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປ່າໄມ້(Land Use, Land Use Change, and Forestry)		
Norad	ອົງການຮ່ວມມືດ້ານພັດທະນາຂອງປະເທດນອກເວ (The Norwegian Agency for Development Cooperation)		

ບັນດານັກຊ່ຽວຊານ

ທ່ານ ນ. ແອນນາ ເລແມ່ນ ໂຄງການລີຟ, ປະເທດໄທ (Ms. Anna Lehmann, LEAF Program, USAID _ Thailand)

ທ່ານ ດຣ. ແອນໂຕນິໂອ, ຟິລິບປິນ (Dr. Antonio GM La Via, Ateneo School of Government _ Philippines)

ທ່ານ ນ. ໄອວີ, ມາເລເຊຍ (Ms. Ivy Wong, World Wide Fund for Nature _ Malaysia)

ທ່ານ ນ. ໂຈນ ຄາລິງ, ໄທ (Ms. Joan Carling, Asia Indigenous Peoples Pact (AIPP) _ Thailand)

ທ່ານ ໂລເຣນ, ຟິລິບປິນ (Mr. Lawrence Ang, Ateneo School of Government _ Philippines)

ທ່ານ ແມກຊີມີລຽນ, ມາເລເຊຍ (Mr. Maximilian Conrad, Ministry of Natural Resources and Environment, Government of Malaysia)

ທ່ານ ດຣ. ໂປໂມກ ຄານ, ອິນເດຍ (Dr. Promode Kant, Institute of Green Economy (IGREC) _ India)

ທ່ານ ເຣແຊມ, ປະເທດເນປານ (Mr. Resham Dangi, Ministry of Forests and Soil Conservation, Government of Nepal)

ທ່ານ ເຊນເຊນ, ປາປົວນິວກີນີ (Mr. Senson Mark, PNG Eco Forestry Forum _ Papua New Guinea)

ທ່ານ ສ້າເຣດ, ກໍາປູເຈຍ (Mr. Samreth Vanna, Forestry Administration, Government of Cambodia)

ທ່ານ ດຣ. ສຸຈິດຕາ ຈັງຕະກຸນ, ປະເທດໄທ (Dr. Suchitra Changtragoon, Department of National Park, Wildlife and Plant Conservation, Government of Thailand)

ທ່ານ ນ. ວິກກີ ຕາວລີກໍປຸດ, ຟິລິບປິນ, (Ms. Vicky TauliCorpuz, Tebtebba, Philippines)

ທ່ານ ຢາຢັງ ຮາດີຢິນ, ອິນໂດເນເຊຍ (Mr. Yayan Hadiyan, Ministry of Forestry, Government of Indonesia)

1

ແມ່ນຫຍັງໄດ້ເກີດຂຶ້ນກັບເຣດ+ ຢູ່ກອງປະຊຸມເດີແບນ?

ຄວາມຄືບໜ້າທີ່ເຫັນໄດ້ ຢ່າງຈະແຈ້ງໃນ ກອງປະຊຸມແຄນຄູນແມ່ນບໍ່ໄດ້ເກີດຂຶ້ນອີກ ຢູ່ກອງປະຊຸມເດີແບນ.

(Joan Carling)

ປະຊາຊົນຢູ່ທ້ອງຖິ່ນຖາມມາວ່າ: ເວ ລາ ໃດເງິນຂອງເຣດ+ ຈະມາຮອດ?

(Vanna Samreth)

ກອງປະຊຸມເດີແບນ ອາດຈະບໍ່ໄດ້ບັນລຸຫຍັງກ່ຽວກັບເຣດ+ ຄືດັ່ງທີ່ໄດ້ສັງເກດຢູ່ໃນກອງປະຊຸມແຄນຄູນ (Cancun), ແຕ່ການປ່ຽນແປງດ້ານການປົກສາຫາລື ແລະ ການຕັດສິນໃຈບາງຢ່າງ ແມ່ນໄດ້ເກີດຂຶ້ນເຫັນໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ. ຂໍ້ຄວາມກ່ຽວກັບເຣດ+ ທີ່ໄດ້ປາກົດຂຶ້ນຈາກກອງປະຊຸມເດີແບນ ໄດ້ນຳເອົາຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງຫລາຍຂຶ້ນຕໍ່ລະດັບການປ່ອຍອາຍພິດທຽບຖານຈາກປ່າໄມ້, ການຄຸ້ມກັນທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແລະ ການວັດແທກ, ການລາຍງານ ແລະ ການກວດສອບຢັ້ງຢືນ (MRV), ແຕ່ກໍຍັງມີຫລາຍຄຳຖາມທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ຕອບກ່ຽວກັບແຫລ່ງຂອງການສະໜອງເງິນ ແລະ ບັນດາກິນໄກດ້ານການແບ່ງຜົນປະໂຫຍດ.

ໃນອົງກອນຍ່ອຍສຳລັບໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ (SBST), ການຕັດສິນໃຈໃນການພັດທະນາ "ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ" ເພື່ອການລາຍງານກ່ຽວກັບການດຳເນີນການດ້ານການຄຸ້ມກັນຂອງເຣດ+ ແຫ່ງຊາດ, ກໍໄດ້ເລື່ອນອອກໄປຈົນກວ່າບັນດາລັດພາຄີ ຈະມີປະສິບການຫລາຍຂຶ້ນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເຣດ+. ບັນດາການຄຸ້ມກັນໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນໄດ້ຕິດພັນໂດຍສະເພາະກັບການສະໜອງທຶນໃຫ້ເຣດ+ ຢູ່ໃນເອກກະສານຂອງແຜນຮ່ວມມືໄລຍະຍາວ (LCA), ຊຶ່ງເປັນບາດ ກ້າວເດີນໜ້າສຳຄັນອັນໜຶ່ງ.

ຍັງມີການໂຕ້ແຍ້ງກັນທີ່ຍັງຫາຂໍ້ສະຫລຸບບໍ່ທັນໄດ້ກ່ຽວກັບແຫລ່ງສະໜອງທຶນສຳລັບເຣດ+, ແຕ່ປະຕູກໍຍັງເປີດໄວ້ຢູ່ສຳລັບແຫລ່ງສະໜອງທຶນຈາກຕະຫລາດ. ທຶນຈາກພາກລັດສຳລັບເຣດ+ ກໍຍັງຖືກຮັບຮູ້ວ່າເປັນສິ່ງຈຳເປັນໂດຍລັດພາຄີທັງໝົດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ໃນໄລຍະການຕຽມຄວາມພ້ອມ, ຊຶ່ງເນັ້ນໃສ່ການສະໜັບສະໜູນຈາກອົງກອນຜູ້ໃຫ້ທຶນ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານປ່າໄມ້, ການບັງຄັບໃຊ້ລະບົບການຄຸ້ມກັນ, ແລະ ລະບົບການວັດແທກ, ການລາຍງານ ແລະ ການກວດສອບຢັ້ງຢືນ (MRV).

ບັນດາການຕົກລົງຢູ່ກອງປະຊຸມເດີແບນ ແມ່ນໄດ້ສະໜອງທິດຊີ້ນຳນ້ອຍດຽວກ່ຽວກັບວ່າ ທຶນຈາກເຣດ+ ຈະໄປຕົກເຖິງມືຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນຄືແນວໃດ. ສິ່ງນີ້ແມ່ນເປັນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສຳລັບບັນດາປະເທດເຊັ່ນ ກຳປູເຈຍ, ທີ່ໄດ້ດຳເນີນໂຄງການທົດລອງເຣດ+ ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ສະແດງອອກວ່າຈະສົ່ງມອບຜົນປະໂຫຍດຄືແນວໃດ ກ່ອນຈະສ້າງບົດສະເໜີໃນການຜັນຂະຫຍາຍອອກໄປສູ່ພື້ນທີ່ອື່ນໆ.

ໂດຍລວມແລ້ວ, ການປົກສາຫາລືດ້ານການສະໜອງທຶນກໍໄດ້ເປີດກວ້າງອອກຕື່ມ ແລະ ມີຂໍ້ຂັດແຍ້ງກັນນ້ອຍລົງກວ່າບັນດາກອງປະຊຸມລັດພາຄີທີ່ຜ່ານມາກ່ອນໜ້ານັ້ນ. ມີການຄາດຫວັງວ່າສິ່ງນີ້ຍັງຈະສືບຕໍ່ໄປເລື້ອຍໆ ແລະ ຈະຊ່ວຍຮັບປະກັນໃຫ້ເກີດມີຄວາມຄືບໜ້າຫລາຍຂຶ້ນຢູ່ກອງປະຊຸມລັດພາຄີຄັ້ງທີ່ 18 ທີ່ປະເທດກາຕາ.

2

ການເຈລະຈາໄດ້ເຄື່ອນໄປໃນທິດທາງທີ່ຖືກຕ້ອງບໍ່?

ໄດ້ມີຄວາມຄືບໜ້າທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນການເຈລະຈາ. ຜູ້ແທນຫລາຍຄົນໄດ້ໄປກອງປະຊຸມທີ່ເດີແບນ ໂດຍມີຄວາມຄາດຫວັງວ່າຈະໄດ້ມີສິນທິສັນຍາຍ່ອຍນຶ່ງເພື່ອສືບຕໍ່ຈາກສິນທິສັນຍາຍ່ອຍກຽວໂຕ. ແຕ່ພວກເຂົາເຈົ້າກໍ່ຜິດຫວັງ, ໂດຍສະເພາະ ຕໍ່ກັບການຍຸຕິການສະໜັບສະໜູນຂອງປະເທດການາດາ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ ແກ່ບັນດາສັນຍາທີ່ຈະຕາມມາ. ຖືວ່າໂຊກບໍ່ດີ, ຮູ້ສຶກວ່າສິນທິສັນຍາຍ່ອຍກຽວໂຕຈະສິ້ນສຸດລົງ ຈາກຄວາມບໍ່ເຕັມໃຈຂອງບັນດາປະເທດບັນຊີ 1 ໃນການຍືນຍົດໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບດ້ານປະຫວັດສາດຂອງເຂົາເຈົ້າ, ຊຶ່ງແມ່ນເສັ້ນທາງພັດທະນາແບບປ່ອຍອາຍພິດສູງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດບັນລຸຜົນສໍາເລັດທາງດ້ານເສດຖະກິດອຸດສາຫະກຳ.

ການພັດທະນາດ້ານບວກຫລັກຂອງກອງປະຊຸມຄັ້ງທີ 17 ແມ່ນການສ້າງຕັ້ງເວທີເດີແບນ ສໍາລັບກິດຈະການເພີ່ມເຕີມ, ໂດຍອີງຕາມຄວາມພໍໃຈຂອງບັນດາປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາທີ່ປ່ອຍອາຍພິດຫລາຍ, ເຊັ່ນປະເທດຈີນ ແລະ ອິນເດຍ, ທີ່ໃຫ້ຄໍາໝັ້ນສັນຍາວ່າ ຈະຫລຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍພິດໃນອານາຄົດ ນີ້ແມ່ນຈຸດເດັ່ນຫລັກກຽມາຮອດປະຈຸບັນ. ສິ່ງນີ້ຈະເປີດເວທີໃໝ່ໃນການເຈລະຈາ ແລະ ເປີດໂອກາດຫລວງຫລາຍສໍາລັບການປຶກສາຫາລືລະຫວ່າງປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ແລະ ກໍາລັງພັດທະນາ.

ແນວໃດກໍ່ຕາມ, ມັນອາດມີຄວາມໝາຍຢ່າງຊັດເຈນວ່າຫລັກການຂອງ "ຄວາມຮັບຜິດຊອບນໍາກັນແຕ່ກ່າວກັນ" ໄດ້ເລື່ອມຈາກລົງ, ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ເຫັນນໍາກັນຢູ່ວ່າ ອັນນີ້ແມ່ນບາດກ້າວທີ່ເສີມສ້າງຫລືບໍ່ ຈາກທັດສະນະຂອງບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີການເຄື່ອນໄຫວແບບບຸກໜ້າທີ່ເປັນຕາຢາກຫົວຂອງປະເທດອິນເດຍ ແລະ ຈີນ. ບັນຫາຂອງຄວາມສະເໝີພາບທີ່ເປັນປະຫວັດສາດລະຫວ່າງລັດພາຄິຈະຕ້ອງບໍ່ຖືກລືມໄປໄດ້. ເຫັນວ່າມີການປະທ້ວງນ້ອຍຢ່າງໜ້າແປກໃຈ ລະຫວ່າງບັນດາອົງກອນຕ່າງໆຂອງລັດ ແລະ ພາກເອກກະຊົນໃນປະເທດຈີນ ແລະ ອິນເດຍ ຕໍ່ກັບການໃຫ້ຄໍາໝັ້ນສັນຍາດ້ານການຫລຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍພິດໃນອານາຄົດ.

ພາກອຸດສາຫະກຳກໍາເໜັດໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງແລ້ວວ່າ ໃນຫລັກການແລ້ວແມ່ນບໍ່ຄັດຄ້ານຕໍ່ການຫລຸດການປ່ອຍອາຍພິດລົງ, ສ່ວນໜຶ່ງກໍ່ຍ້ອນວ່າປະສິດທິຜົນດ້ານການນໍາໃຊ້ພະລັງງານ ກໍ່ເຮັດໃຫ້ທຸລະກິດໄປໄດ້ດີ ແລະ ຖືວ່າເປັນໂອກາດຂອງການລົງທຶນຕໍ່າ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ພວກເຂົາເຈົ້າກໍ່ຄາດຫວັງໄວ້ວ່າ ຄວາມສະດວກສະບາຍໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ການກໍາຈັດອາຍພິດເຊັ່ນນັ້ນ ຈະພາໃຫ້ເກີດມີຂໍ້ຕົກລົງດ້ານການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ມີການເຈລະຈາກັນຢູ່ໃນປະຈຸບັນ.

ການເບິ່ງສະພາວະໄປໃນດ້ານດີໆເຊັ່ນນີ້ກໍ່ຖືວ່າເປັນສິ່ງໜຶ່ງທີ່ບັນກັນກັບຄວາມຢ້ານຂອງບັນດາອຸດສາຫະກຳໃນບັນດາປະເທດບັນຊີ 1. ແນວໃດກໍ່ຕາມ, ພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ ຍັງຕ້ອງການເຮັດໃຫ້ສໍາເລັດບັນດາບຸລິມະສິດຂອງພາກພື້ນໃນການດຸ່ນດ່ຽງລະຫວ່າງການປັບຕົວ ແລະ ການຜ່ອນເປົາ, ໄປພ້ອມໆກັບການຄົ້ນຫາບົດບາດທີ່ເໝາະສົມສໍາລັບເຣດ+, ແລະ ວິທີທາງທີ່ກົມກຽວລະດັບພາກພື້ນ.

ຈອກນໍ້າເຣດ ໄດ້ເຕັມແລ້ວ ເຄິ່ງໜຶ່ງ, ບໍ່ແມ່ນແຫ້ງລົງໄປແລ້ວເຄິ່ງໜຶ່ງ.

(Resham Dangi)

ມັນຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃຫ້ ມີຄວາມພະຍາຍາມ ຫລາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ຈາກບັນດາເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ເພື່ອໃຫ້ເທົ່າທຽມກັບການຕົກລົງຜ່ອນຜັນຂອງປະເທດອິນເດຍ ແລະ ສປປ ຈີນ.

(Vicky TauliCorpuz)

ເຫັນວ່າມີຫົນທາງທີ່ຫຍຸ້ງຍາກຢູ່ດ້ານໜ້າສໍາລັບພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ.

(Ivy Wong)

ເວລາທ່ານກໍາຈັດຄວາມສະດວກສໍາລັບການຫລຸດຜ່ອນອາຍພິດກໍ່ຈະມີຄວາມສະດວກເກີດຂຶ້ນມາອີກໄປຕາມຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ.

(Promode Kant)

¹ http://unfccc.int/files/meetings/dur_ban_nov_2011/decisions/application/pdf/cop17_durbanplatform.pdf

3

ພວກເຮົາຍັງຢູ່ໄກປານໃດຈາກການຕົກລົງລະຫວ່າງຊາດ?

ໄດ້ມີການລາຍງານຢ່າງກວ້າງຂວາງວ່າ ຈະບໍ່ມີການຕົກລົງລະຫວ່າງຊາດເກີດຂຶ້ນກ່ອນປີ 2020. ໜຶ່ງໃນບັນດາບັນຫາຫລັກໆ ແມ່ນລັກສະນະຂອງການເຈລະລາ; ຄວາມຄືບໜ້າເປັນແບບບໍ່ຕໍ່ຕ້ອງ. ບັນດາລັດພາຄີໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ແມ່ນມີທ່າທິຕາຍຕົວຕະຫລອດປີປະຕິທິນ ແລະ ປະກາດການຜ່ອນຜັນໃນໄລຍະສາມວັນສຸດທ້າຍຂອງແຕ່ລະກອງປະຊຸມລັດພາຄີເຫຼົ່ານັ້ນໃນຊ່ວງ 10 ປີ ຜ່ານໄປໃນລັກສະນະດຽວເຊັ່ນນີ້ ແລະ ພວກເຮົາອາດຈະຢູ່ກັນອີກ 10 ປີຕໍ່ໄປໃນລັກສະນະເຊັ່ນດຽວກັນນີ້ອີກ.

ຂໍ້ກຸນແຈໄປສູ່ຄວາມຄືບໜ້າ ແມ່ນການກຳຈັດຄວາມແຕກແຍກກັນລະຫວ່າງກຸ່ມປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ກັບກຸ່ມປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ, ຊຶ່ງເວທີເດີແບນ ໄດ້ດຶງເຂົ້າມາໃກ້ກັນຕື່ມ. ບາງປະເທດເຊັ່ນ ເກົາຫລີໃຕ້ ແລະ ເມກຊິໂກ, ກໍໄດ້ເຄື່ອນເຂົ້າມາຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ໂດຍສະມັກໃຈເພື່ອສະແດງທາທິໃໝ່ໃນນາມເປັນປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບລະດັບກາງ. ປະເທດຈີນ ແລະ ອິນເດຍ, ຊຶ່ງເປັນປະເທດທີ່ປ່ອຍອາຍພິດຫລາຍ, ກໍໄດ້ດຳເນີນບາດກ້າວທຳອິດ ໃນການໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາດ້ານການຫລຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍພິດ. ອຸປະສັກໃຫຍ່ໆອັນໜຶ່ງ ຕໍ່ກັບຂໍ້ຕົກລົງທີ່ຍັງຄົງຄ້າງຢູ່ແມ່ນສະຫະລັດອາເມລິກາ. ປະເທດອິນເດຍ ແລະ ຈີນ ທັງສອງແມ່ນມີໂຄງສ້າງດ້ານການເມືອງພາຍໃນທີ່ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຕັດສິນໃຈໃນການເຂົ້າຮ່ວມຂໍ້ຕົກລົງສາກົນ, ຖ້າລັດຖະບານເຊື່ອວ່າການຕັດສິນໃຈນີ້ຫາກເໝາະສົມ. ສະຫະລັດອາເມລິກາບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ, ແລະ ບໍ່ມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະປ່ຽນທ່າທິ.

ພວກເຮົາເວົ້າຄືນຊ້າໄປຊ້າມາຫລາຍເທົ່າໃດວ່າ ການຕົກລົງຈະບໍ່ສາມາດບັນລຸໄດ້ ຖ້າຫາກບໍ່ມີສະຫະລັດອາເມລິກາ, ມັນກໍແຕ່ງເຮັດໃຫ້ມີ "ທາງຜ່ານ" ແບບເສລີທ່າງຳ, ຊຶ່ງສາມາດເຮັດໃຫ້ຂະບວນການເຈລະຈາຢຸດສະກັກລົງໂດຍບໍ່ມີກຳນົດ. ອັນນີ້ຈຶ່ງເປັນສາເຫດທີ່ວ່າ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຈລະຈາບາງທ່ານໄດ້ເວົ້າເຖິງຂໍ້ຕົກລົງໃນຂະແໜງການ (ຕົວຢ່າງ ສຳລັບເຮດ+) ໃຫ້ເປັນບາດກ້າວເດີນໜ້າຕໍ່ໄປ, ແທນທີ່ຈະລໍຖ້າໃຫ້ມີການຕົກລົງເປັນເອກະພາບທີ່ກວ້າງຂວາງໃຫຍ່ໂຕ.

ເຮດ+ ແມ່ນການເຂົ້າມາແຕ່ງຜົນປະໂຫຍດຂອງຂະບວນການທີ່ມີແນວໂຕ້ເພີ່ມແບບເປັນບາດກ້າວໄປ. ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບເຮດ+ ຢູ່ໃນ UNFCCC ໄດ້ໄປໄວກວ່າຂົງເຂດອື່ນ ຍ້ອນໄດ້ສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈວ່າຄວາມກ້າວໜ້າທີ່ມີແນວໂຕ້ເພີ່ມແມ່ນໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່. ລັກສະນະສະສົມຂອງການການເຈລະຈາດ້ານເຮດ+ ໄດ້ນຳໄປສູ່ບ່ອນທີ່ວ່າ ບໍ່ໄດ້ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫລາຍດ້ານທັດສະນະລະຫວ່າງລັດພາຄີ ໃນການປຶກສາຫາລືດ້ານເຮດ+. ການປຶກສາຫາລືໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນໄດ້ເໝາະໃສ່ປະເດັນດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແທນທີ່ຈະແມ່ນອຸດົມການ, ຊຶ່ງຕິດພັນກັບການໂຕ້ຖຽງກັນກ່ຽວກັບແຫລ່ງສະສົມທຶນຈາກຕະຫລາດ ແລະ ບໍ່ແມ່ນຕະຫລາດ.

ໃນພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ, ຫລາຍລັດຖະບານກໍມີແນວຄິດໄປໃນແລວທີ່ວ່າ ມັນເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນທີ່ຈະປ້ອງກັນປ່າໄມ້ໄວ້ໃຫ້ຄົນລຸ້ນຫລັງ. ຖ້າຂະແໜງການອື່ນໆ ຫາກສາມາດເຮັດຕາມແບບຢ່າງເຊັ່ນນັ້ນໄດ້, ພວກເຮົາອາດຈະກ້າວເຂົ້າສູ່ການຕົກລົງທີ່ມີຂໍ້ບັງຄັບໄດ້ໄວກວ່າທີ່ຄາດຫວັງໄວ້, ເຖິງແມ່ນວ່າການຕົກລົງໃດໆດ້ານຂະແໜງການ ກໍຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງຕາມຄາດໝາຍຂອງຂະແໜງ ການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຖ້າຫາກເຮດ+ ຍັງຖືວ່າເປັນແຫລ່ງແຫ່ງຄວາມຄືບໜ້າ, ແຕ່ແນວໂດກໍຕາມ, ພວກເຮົາຍັງຈະໄດ້ເດີນທາງອັນຍາວໄກອີກຢູ່ ໂດຍມີໂອກາດນ້ອຍໆທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດໃນການແກ້ໄຂສະພາບການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດ.

ພວກເຮົາຫາກໍໄດ້ສູນເສຍທິດສະວັດໜຶ່ງໄປໃນການຕໍ່ຕ້ານກັບສະພາບການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດ. (Tony La Via)

ເຮດ+ ເປັນຈຸດຈົບໃນຕົວຂອງມັນບໍ່ ຫລືວ່າ ເປັນຫົນທາງໜຶ່ງໃນການແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດ? (Ivy Wong)

4

ເຣດ+ ຈະໄດ້ຮັບການສະໜອງດ້ານການເງິນແນວໃດ?

ຄວາມແຕກແຍກກັນລະຫວ່າງຜູ້ທີ່ສະໜັບສະໜູນກົນໄກດ້ານຕະຫລາດ ແລະ ວິທີທາງທີ່ບໍ່ອີງໃສ່ຕະຫລາດ ກໍ່ບໍ່ໄດ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງເໝືອນກັບໄລຍະຜ່ານມາ, ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມເຂົ້າໃຈກັນດີຂຶ້ນຕໍ່ບັນຫາໃນທຸກດ້ານ. ໂດຍອີງຕາມສະພາບເສດຖະກິດຂອງໂລກ, ງົບປະມານຂອງລັດບົກແຫ້ງລົງ, ສະນັ້ນ ຈຶ່ງຈະມີແນວໂນ້ມທີ່ວ່າການສະໜອງເງິນກ້ອນໃຫຍ່ໆ ຈະຕ້ອງໄດ້ມາຈາກແຫລ່ງອື່ນໆ ຫຼືອາດຈາກການຊ່ວຍເຫລືອໃນຮູບການແບບຫລາຍຝ່າຍຫລືສອງຝ່າຍ.

ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງແຫລ່ງທຶນ, ການສະໜອງທຶນໃຫ້ເຣດ+ ຢູ່ພາຍໃຕ້ຂໍ້ຕົກລົງດ້ານເຣດ+ ແມ່ນຈະຕ້ອງເປັນອັນໃໝ່ເພີ່ມຕື່ມ ແລະ ຕິດພັນກັບໝາກຜົນ. ການສະໜອງທຶນໃນໄລຍະຂອງການຕຽມຄວາມພ້ອມ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະແນໃສ່ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ, ຊຶ່ງອາດບໍ່ຈຳເປັນຈະອີງໃສ່ຜົນງານ. ໂດຍມີການຊ່ວຍເຫລືອຈາກແຜນງານຮ່ວມມືຫລາຍຝ່າຍເຊັ່ນ ເຣດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (UNREDD) ແລະ ແຜນງານຮ່ວມມືກາກບອນປ່າໄມ້ (FCPF), ມີບາງປະເທດກໍ່ກ້າວເຂົ້າຫາວິທີການສະໜອງທຶນທີ່ແນໃສ່ ຊອກຫາຊ່ອງທາງທີ່ເອົາການຈ່າຍເງິນຕິດພັນກັບຜົນງານ. ສຳລັບເວລານີ້, ການສະໜອງທຶນຈາກພາກລັດແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃນການປະກອບສ່ວນໃສ່ໄລຍະການຕຽມຄວາມພ້ອມ, ແຕ່ການສະໜອງທຶນຈາກແຫລ່ງທີ່ກວ້າງຂວາງກວ່ານັ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີພ້ອມສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເຣດ+ ຍ້ອນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງສະແດງຜົນງານອອກໂດຍ

ບັນດາອົງກອນທີ່ໃຫ້ທຶນຊ່ວຍເຫລືອຕ້ອງສະແດງໃຫ້ຜູ້ເສຍພາສີຮູ້ວ່າການສະໜອງທຶນ ໄດ້ນຳໄປສູ່ການຫລຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍພິດ.

(Anna Lehmann)

ບັນດາປະເທດຕ່າງໆສາມາດເລີ່ມຕົ້ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳເຣດ+ ແລ້ວເຖິງແມ່ນວ່າຈະເຮັດກ່ອນມີການສະໜອງທຶນຈາກສາກົນ

(Vanna Samreth)

ການສະໜອງທຶນທີ່ອີງໃສ່ກົນໄກຕະຫລາດ ບໍ່ຈຳເປັນຈະໝາຍຄວາມວ່າການອອກ "ສິນເຊື້ອເຣດ+" ທີ່ສາມາດຊື້ຂາຍກັນໄດ້. ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນກໍ່ອາດລົງໃສ່ກິດຈະການເຊັ່ນ ການພັດທະນາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານປ່າໄມ້, ມາດຕຖານໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ແລະ ລະບົບການຍັງຢືນທີ່ດິນຂຶ້ນ, ແລະ ການສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງຈັດການສິນຄ້າແບບຍືນຍານເຊັ່ນ ກາເຟ ແລະ ຢາງພາລາ. ສິ່ງຈູງໃຈທີ່ປະດິດສ້າງແບບນັ້ນແມ່ນຈະປະກອບສ່ວນໃຫ້ບັນລຸໄດ້ບັນດາຈຸດປະສົງຂອງເຣດ+, ສາມາດເປັນທ່າແຮງສ້າງຄວາມສົນໃຈຈາກແຫລ່ງທຶນຕ່າງໆເຊັ່ນ: ກອງທຶນບໍານານ (pension fund) ແລະ ກອງທຶນຄວາມຮັ່ງມີຂອງແຜ່ນດິນ (sovereign wealth fund), ແຕ່ບໍ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງສິນເຊື້ອທີ່ສາມາດຊື້ຂາຍໄດ້.

ບາງປະເທດເຊັ່ນ ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ, ມີຄວາມຫວັງຢາກກ້າວໄປສູ່ໂຄງການຊົດເຊີຍທາດກາກບອນແບບສອງຝ່າຍ, ແລະ ສະໜອງທຶນໃຫ້ກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນທົ່ວພາກພື້ນ, ແຕ່ກໍ່ຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງເທື່ອວ່າກິດຈະກຳເຫລົ່ານີ້ຈະມີການລາຍງານແບບໃດ ພາຍໃຕ້ກອບສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (UNFCCC). ບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ້ອງການໃຫ້ມີການຮັບຮູ້ຕໍ່ກັບການລົງທຶນຂອງເຂົາເຈົ້າ, ແຕ່ບັນດາປະເທດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອເຊັ່ນ ມາເລເຊຍ ພັດມີຄວາມຢ້ານວ່າຕົນເອງຈະບໍ່ມີສິດທີ່ຈະເຮັດການລາຍງານບັນດາກິດ ຈະກຳເຣດ+ ເຫລົ່ານີ້ເມື່ອອີງໃສ່ການໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາຂອງຕົນພາຍໃຕ້ເວທີເດີແບນ.

ບັນດາທາງເລືອກໃນການສະໜອງທຶນສຳລັບເຣດ+ ແມ່ນມີຫລາກຫລາຍເຊັ່ນດຽວກັນກັບສາເຫດຂອງການທຳລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ເສື່ອມໂຊມນັ້ນເອງ. ສຸດທ້າຍທາງເລືອກທີ່ເໝາະສົມສ່ວນຫລາຍ ແມ່ນຂຶ້ນກັບສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງປະເທດ ແລະ ວິທີທາງທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ສາມາດຮັບໄດ້ຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ. ສະນັ້ນ ຈຶ່ງເປັນບັນຫາສະເພາະກັບປະເທດໃດໜຶ່ງແຫ່ງ ແລະ ອາດແຕກຕ່າງກັນໄປຢ່າງຫລວງຫລາຍໃນທົ່ວພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ.

5

ຜົນກະທົບຂອງກອງປະຊຸມເດີແບນ ຕໍ່ກັບຕະຫລາດກາກບອນແບບສະມັກໃຈ ສໍາລັບຂະແໜງປ່າໄມ້ມີຄືແນວໃດ?

ເມື່ອສົມທຽບກັບຕະຫລາດພາກບັງຄັບຢູ່ພາຍໃຕ້ UNFCCC ແລ້ວ, ຕະຫລາດກາກບອນແບບສະມັກໃຈ (VCM) ຖືວ່າບໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນໃນແງ່ຂອງຂະໜາດຄວາມໃຫຍ່, ແຕ່ວ່າມັນເປັນເຄື່ອງມືທີ່ມີຄຸນຄ່າສໍາລັບການທົດລອງວິທີການ ແລະ ການສະສົມປະສົບການ. VCM ອະນຸຍາດໃຫ້ບັນດາປະເທດຕ່າງໆ ສາມາດນໍາໃຊ້ເວລາຫລາຍໆປີ ກ່ອນການຕົກລົງໃໝ່ລະດັບສາກົນຈະມີຜົນສັກສິດ ເພື່ອເຮັດການທົດລອງ ແລະ ປັບປຸງການດໍາເນີນງານ, ມາດຖານ ແລະ ບົດແນະນໍາໃຫ້ດີທີ່ສຸດ, ແລະ ເພື່ອການສ້າງຄວາມອາດສາມາດສໍາລັບກົນໄກຂອງເຣດ+ ໃນພາກບັງຄັບ. ແຕ່ແນວໃດກໍຕາມ, ຄວນໃຫ້ເບິ່ງໄປໃນແງ່ທີ່ວ່າມັນກໍເປັນວິທີທາງໜຶ່ງອີກໃຫ້ແກ່ກົນໄກນັ້ນເອງ.

VCM ຫລັກໆແລ້ວ ແມ່ນຖືກຂັບເຄື່ອນໄປໂດຍຄວາມຮັບຜິດຊອບລວມຂອງສັງຄົມ, ສະນັ້ນ ຈຶ່ງໃຫ້ການບໍລິການໄປໃນຊ່ອງທາງໜຶ່ງທີ່ແຕກຕ່າງຈາກຕະຫລາດກາກບອນໃນພາກບັງຄັບ, ຊຶ່ງຖືກຂັບເຄື່ອນໃຫ້ໄປຕາມຄໍາໝັ້ນສັນຍາຂອງບັນດາປະເທດບັນຊີ 1 ພາຍໃຕ້ອະນຸສົນທິສັນຍາກຽວໂຕ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບລວມຂອງສັງຄົມ ບໍ່ໄດ້ມີຄວາມສ່ຽງອັນຕະລາຍທີ່ຈະໝົດສະໄໝໄປ ຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ຖືກກະທົບໂດຍກົງຈາກໜ້າຜົນຂອງກອງປະຊຸມລັດພາຄີຄັ້ງທີ່ 17 (COP17).

ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມຫລາຍອົງກອນ ແລະ ບາງສ່ວນຂອງລັດຖະບານ ໃນພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ ມີຄວາມລະມັດລະວັງຕໍ່ກັບ VCM, ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນດ້ານການຍອມຮັບຂອງສັງຄົມຕໍ່ກັບວິທີການຕ່າງໆ. ປະເທດປາປົວນິວກີນີ ແລະ ຟີລິບປິນ ໄດ້ຜ່ານຄວາມລໍາບາກກາກກໍາຈາກການ ລົບກວນຂອງນົກ "ຕົ້ມຕຸນກາກບອນ" ແລະ ກາລັງຢູ່ໃນຂະບວນການພັດທະນານິຕິກາ ເພື່ອປ້ອງກັນຊຸມຊົນທີ່ອ່ອນແອຈາກການຂຸດຄິດ. ແຕ່ແນວໃດກໍຕາມ, ບັນດາໂຄງການຂອງ VCM ສ່ວນຫລາຍແມ່ນ ຮັບສິນເຊື່ອໂດຍອີງໃສ່ມາດຖານໜຶ່ງຫລືຫລາຍມາດຖານເຊັ່ນ ມາດຖານກວດສອບຍັງຍືນຍາກກາກບອນ (VCS). ມາດຖານເຫລົ່ານີ້ແມ່ນເຂັ້ມແຂງ, ຕໍ່າສຸດກໍເຂັ້ມງວດເທົ່າໆກັບຂອງກົນໄກການພັດທະນາສະອາດ (CDM) ໃນດ້ານຄວາມເປັນເອກະລັກທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຈາກພື້ນຖານຕ່າງໆ (ປະມານ 0.02 ຂອງມູນຄ່າຂອງຕະຫລາດພາກບັງຄັບ), ຈໍານວນໂຄງການປ່າໄມ້ VCM ແມ່ນມີທ່ວງທ່າຈະສູງຂຶ້ນໃນຂະນະທີ່ບັນດາບໍລິສັດຂະໜາດໃຫຍ່ ຊອກຫາເງື່ອນໄຂໃນການຫລຸດຜ່ອນລະດັບການປ່ອຍກາກບອນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ. ມີຫລາຍປະເທດຢູ່ໃນພາກພື້ນ ຊອກຫາຕະຫລາດກາກບອນແບບສະມັກໃຈ (VCM) ເພື່ອໃຊ້ເປັນຂົວຂ້າມຜ່ານໄປສູ່ກົນໄກເຣດ+ ພາກບັງຄັບໃນອານາຄົດ ແລະ ອາດຈະໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພັດທະນາໂຄງການເຫລົ່ານີ້ຫລາຍຂຶ້ນ. ເຊັ່ນ ຕົວຢ່າງ, ບັນດາລັດຖະບານອາດຈະໃຫ້ການຊີ້ນຳກ່ຽວກັບປະເພດຂອງໂຄງການທີ່ເຂົາເຈົ້າຢາກໄດ້, ຫລືກ່ຽວກັບມາດຖານທີ່ເຂົາເຈົ້າຢາກໃຫ້ຜູ້ພັດທະນາດໍາເນີນໂຄງການປະຕິບັດຕາມ. ສະນັ້ນ, ເວົ້າໂດຍສັ້ນໆແລ້ວແມ່ນວ່າ VCM ຈະມີນໍ້າໜັກກະທົບໃສ່ກອງປະຊຸມລັດພາຄີໃນອານາ

ບົດຮຽນຈາກ VCM ຈະມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍໃນການອອກແບບຕະຫຼາດເຣດ+ ພາກບັງຄັບ

(Suchitra Changtragoon)

6

ຄວາມງ່າຍດາຍຈະເຮັດໃຫ້ວຽກງານຄຸ້ມກັນອ່ອນແອລົງບໍ່?

ປະເດັນຫລັກກ່ຽວກັບການຄຸ້ມກັນບໍ່ແມ່ນເລື່ອງງ່າຍດາຍ, ແຕ່ແມ່ນເລື່ອງທີ່ມີເນື້ອໃນ. ອົງການທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຫລາຍອົງການກໍຮູ້ສຶກວ່າ ການປົກສາຫາລືກັນຢູ່ນະຄອນເດີແບນ ໄດ້ຕັດແກ້ວກາງດິງກ່ຽວກັບການຄຸ້ມກັນຢູ່ໃນບັນດາຂໍ້ຕົກລົງແຄນຄຸນ, ໂດຍໄດ້ເອົາຄຳຊີ້ນຳແບບ ລວມໆມາປຽນແທນເນື້ອໃນທີ່ໜັກແໜ້ນ. ແນວໃດກໍຕາມ, ມັນຈະເປັນການພຶ້ມພາລະແບກຫາບຂຶ້ນຕື່ມ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສຳລັບລັດຖະບານລະດັບຊາດ, ຊຶ່ງສາມາດເຮັດໃຫ້ບັນດາປະເທດຕ່າງໆທີ່ຖອຍໃນການນຳໃຊ້ລະບົບຄຸ້ມກັນນັ້ນໆ. ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ, ປະເທດອິນໂດເນເຊຍໄດ້ສຶກສາເບິ່ງດ້ານການພັດທະນາລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ດ້ານການຄຸ້ມກັນສຳລັບວຽກເຮັດ+ ແລະ ກໍມີຄວາມເປັນຫວ່າງຖ້າວ່າການປົກສາຫາລືຢູ່ນະຄອນເດີແບນຫາກມີລາຍລະ ອຽດຫລາຍໂພດ.

ໝາກຜົນຂອງກອງປະຊຸມເດີແບນ ແມ່ນພະຍາຍາມຈະຊອກຫາພື້ນທີ່ເປັນກາງ, ແລະ ຮັບຮູ້ວ່າບັນດາປະເທດຕ່າງໆ ຕ້ອງການມີປະສິບການດ້ານເຮດ+ ອີກສອງສາມປີກ່ອນຈະໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາໃນການປະຕິບັດລະບົບການລາຍງານ ດ້ານການຄຸ້ມກັນ. ຢູ່ໃນໃຈກາງຂອງຂໍ້ຕົກລົງ ແມ່ນຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການສຳລັບທຸກປະເທດທີ່ເຂົ້າຮ່ວມວຽກງານເຮດ+ ເພື່ອລາຍງານວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ປະຕິບັດຕາມທຸກອົງປະກອບຂອງການຄຸ້ມກັນດ້ວຍກອບນິຕິກຳ. ບັນດາມາດຕະ ການດ້ານນິຕິກຳເຫລົ່ານີ້ ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ພັດທະນາຂຶ້ນ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການປົກສາຫາລືຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ. ໂດຍຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ, ບັນດາການຕັດສິນໃຈຢູ່ນະຄອນເດີແບນ ກໍອະນຸຍາດໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ການຄຸ້ມກັນໄປຕາມເງື່ອນໄຂສະເພາະຂອງປະເທດຫລາຍຂຶ້ນ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ມັນຍັງເປັນແນວຄວາມຄິດຂ້ອນຂ້າງໃໝ່ໆ, ບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ ສ່ວນຫຼາຍກໍເອົາແນວຄວາມຄິດດ້ານຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມລ່ວງໜ້າຢ່າງເປັນອິດສະລະ ແລະ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ (FPIC), ຊຶ່ງເປັນການພັດທະນາທີ່ເກີດຂຶ້ນໃໝ່ໆ ແລະ ສ້າງສັນດີ.

ໃນສາຍຕາຂອງປະຊາຊົນພື້ນເມືອງດັ້ງເດີມ, ທຸກລະບົບການຄຸ້ມກັນທີ່ໄດ້ສະທ້ອນມາຈາກຂໍ້ຕົກລົງແຄນຄຸນຄວນຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ຄຳນຶງເຖິງບັນດາການເຈລະຈາຕ່າງໆ. ດັ່ງທີ່ບັນດາປະເທດຕ່າງໆໄດ້ມີບົດຮຽນທາງດ້ານການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປາໄມ້ແບບຍືນຍານ ແລະ ດັ່ງທີ່ສິດທິຂອງປະຊາຊົນພື້ນເມືອງດັ້ງເດີມໄດ້ຮັບການເສີມສ້າງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ, ພວກເຂົາເຈົ້າກໍຈະສົ່ງອິດທິພົນເຂົ້າໃສ່ບັນດາປະເດັນເຫລົ່ານີ້ໃນຂະບວນການເຈລະຈາ.

ເຫັນມີຄວາມສຳຄັນຫລາຍ ທີ່ຈະເອົາການຄຸ້ມກັນລວມເຂົ້າໃນເນື້ອໃນດ້ານການສະໜອງດິນທີ່ໄດ້ພັດທະນາຂຶ້ນຢູ່ເດີແບນ, ຊຶ່ງເປັນການພຶ້ມພາລະວິປະສິດທິຜົນຂອງມັນ. ອັນນີ້ແມ່ນໄດ້ເຫັນເຖິງຄວາມສົນໃຈລະຫວ່າງກັນ ໃນບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດ, ອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມພາກເອກະຊົນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າມີການນັບຖືປະຕິ ບັດຕາມ.

ບັນດາປະເທດຕ່າງໆ ຈະບໍ່ເນັ້ນໃສ່ອຳນາດອະທິປະໄຕ ອີກແລ້ວກ່ຽວກັບການຄຸ້ມກັນ (Tony La Via)

ຢູ່ລະດັບຊາດ, ທ່ານຈະຕ້ອງໄດ້ຊອກຮູ້ວ່າຢູ່ບ່ອນໃດທີ່ຄວນມີລະບົບຄຸ້ມກັນທີ່ເຂັ້ມງວດ ແລະ ບ່ອນໃດຄວນເຮັດແບບງ່າຍໆ.

(Yayan Hadiyan)

ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສີຍຫລາຍທີ່ສຸດ ໃນປາໄມ້ຄວນມີສຽງຫລາຍທີ່ສຸດ ແລະ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໃນການໄດ້ຮັບຟັງ

(Vicky TaullCorpuz)

7

ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສປ່າໄມ້ໃນການດຳລົງຊີວິດຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງບໍ່?

ປະຊາຊົນພື້ນເມືອງດັງເດີມ ແລະ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນມີສິດ ໃນການ ຕັດສິນໃຈວ່າ ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການຜົນ ປະໂຫຍດປະເພດໃດ.

(Joan Carling)

ໃນກອງປະຊຸມເດີແບນ, ພວກເຮົາໄດ້ ຫັນໃສ່ຄວາມສຳຄັນໃນການເຂົ້າເຖິງ ການບໍລິການດ້ານລະບົບເວດສຳລັບ ປະຊາຊົນພື້ນເມືອງດັງເດີມ.

(Vicky TauliCorpuz)

ຜົນຂອງກອງປະຊຸມເດີແບນ ກໍບໍ່ໄດ້ອອກມາເປັນຄວາມຕົກລົງກັນຢ່າງຊັດເຈນວ່າ ປະຊາຊົນທີ່ຕິດພັນກັບປ່າໄມ້ ນັ້ນຈະມີຊີວິດດີຂຶ້ນຫລືບໍ່? ຈຸດເດັ່ນໆຂອງຄວາມເຄັ່ງຕຶງແມ່ນ ຄວາມແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງປະຊາຊົນພື້ນເມືອງ ດັງເດີມ ແລະ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ແລະ ສິດທິຂອງເຂົາເຈົ້າໃນການທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ດ້ວຍລະບົບຄຸ້ມ ກັນຂອງເຣດ+, ໂດຍສະເພາະແມ່ນທາງດ້ານຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມລ່ວງໜ້າຢ່າງມີອິດສະລະ ແລະ ໄດ້ມີ ຄວາມເຂົ້າໃຈດີ (FPIC). ຕາບໃດທີ່ສິດທິອັນຈະແຈ້ງຕາມກົດ ໝາຍຕໍ່ກັບ FPIC ຂອງເຂົາເຈົ້າບໍ່ຖືກຮັບຮູ້ ພາຍໃຕ້ກອບຂອງເຣດ+, ກຸ່ມປະຊາຊົນພື້ນເມືອງດັງເດີມກໍຍັງມີຄວາມຢ້ານວ່າ ຄວາມເປັນເອກະລັກຂອງ ເຂົາເຈົ້າຈະຖືກທຳລາຍລົງໄປ.

ແຫລ່ງຂອງຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈກັນອີກອັນໜຶ່ງ ແມ່ນປະເພດຂອງຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ປະຊາຊົນທີ່ຕິດພັນກັບ ປ່າໄມ້ ອາດຈະໄດ້ຮັບໂດຍຜ່ານເຣດ+. ໄດ້ມີການສົມມຸດຖານ ໂດຍຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການເຈລະຈາບາງຄົນວ່າ ຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ຈະເອົາມາແບ່ງປັນກັນນັ້ນ ເປັນຮູບການຂອງການຈ່າຍເປັນເງິນສົດ. ສິ່ງນີ້ແມ່ນເປັນໄປໄດ້ຍາກຢູ່ໃນເກືອບທຸກ ກໍລະນີ, ແລະ ເຫັນວ່າມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະພາໃຫ້ເກີດຄວາມຄິດທີ່ບໍ່ເປັນຈິງວ່າ ວິທີການດຳເນີນການຂອງເຣດ+ ຈະເປັນຄືແນວໃດ. ຢູ່ຂັ້ນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ຜົນປະໂຫຍດທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດສ່ວນຫລາຍ ແມ່ນການບໍລິການທາງ ດ້ານສັງຄົມເຊັ່ນ ໂຮງຮຽນ ແລະ ສຸກສາລາ, ແລະ ການສະໜັບສະໜູນດ້ານຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ຕິດພັນກັບ ປ່າໄມ້, ຊຶ່ງຈະຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ທຶນຈາກເຣດ+ ທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ.

ການຄົ້ນຫາຄວາມຮູ້ຂອງປະຊາຊົນພື້ນເມືອງດັງເດີມ ຖືວ່າເປັນປັດໃຈຫລັກຂອງການປົກປ້ອງສິດທິຂອງທ້ອງ ຖິ່ນພາຍໃຕ້ເຣດ+. ສິ່ງນີ້ອາດພາໃຫ້ເກີດມີຂໍ້ຂັດແຍ້ງກັນລະຫວ່າງ ແລະ ຢູ່ພາຍໃນຊຸມຊົນເອງ, ດັ່ງນັ້ນຈຳເປັນ ຕ້ອງມີຄວາມລະມັດລະວັງກ່ອນຈະພັດທະນາບົດແນະນຳກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ພື້ນ ເມືອງດັງເດີມ ສຳລັບການຄຸ້ມ ກັນຂອງເຣດ+.

ເຫັນວ່າມີຄວາມສ່ຽງເຊັ່ນກັນທີ່ວ່າ ຄວາມສະເໝີພາບດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍຈະບໍ່ໄດ້ເອົາມາພິຈາລະນາຢ່າງເໝາະ ສົມໃນຂະບວນການປົກສາຫາລືຂອງເຣດ+ FPIC, ແລະ ລະບົບຄຸ້ມກັນອື່ນໆ. ສິ່ງນີ້ສາມາດພາໃຫ້ເກີດການ ແບ່ງແຍກກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງອອກໄປຕື່ມ.

ກ່ອນອື່ນໝົດ, ສິດທິຂອງປະຊາຊົນທີ່ຕິດພັນກັບປ່າໄມ້ ແມ່ນເຊື່ອມໂຍງກັບການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງ ດ້ານພູມອາກາດ. ປະເທດໂບລີເວຍ ໄດ້ກ້າວໄປຮັບຮູ້ວ່າເຣດ+ ເປັນກິນໄກຮ່ວມຂອງການຜ່ອນເບົາ ແລະ ການ ປັບຕົວກ່ອນຈະມີການຕົກລົງຕໍ່ເນື້ອໃນຂອງເຣດ+, ຊຶ່ງເປັນທຳທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກບັນດາ ປະເທດເອເຊຍປາຊີຟິກຈຳນວນໜຶ່ງ.

8

ລະບຽບການຂຶ້ນບັນຊີທາດກາກບອນປ່າໄມ້ມີຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງບໍ່?

ຢູ່ທີ່ກອງປະຊຸມເດີແບນ, ໄດ້ມີການຕົກລົງຢ່າງກ່ຽວກັບວ່າ ຈະສ້າງລະບົບຂຶ້ນບັນຊີທາດກາກບອນແນວ ໃດ ສໍາລັບເຣດ+. ລະດັບການປ່ອຍອາຍພິດທຽບຖານ ຈະຖືກນໍາໃຊ້ເປັນບ່ອນອີງໃນການປະເມີນການດໍາ ເນີນງານຂອງ ປະເທດ, ແຕ່ມັນຂຶ້ນກັບບັນດາປະເທດນັ້ນເອງວ່າ ຈະຕັດສິນໃຈແນວໃດໃນການກໍານົດລະ ດັບການປ່ອຍອາຍພິດ ທຽບຖານໃນແບບວິທີທີ່ໂປ່ງໄສ, ຄົບຖ້ວນສົມບູນ ແລະ ສະໜໍາສະເໝີຕໍ່ເນື່ອງ ໂດຍອີງຕາມສະພາບຂອງການປ່ອຍ ອາຍພິດໃນປະຈຸບັນຂອງເຂົາເຈົ້າ. ອັນນີ້ແມ່ນຖືວ່າເປັນສິ່ງປະດິດສ້າງຂຶ້ນໃໝ່ ແລະ ມີຄວາມສໍາຄັນ. ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນມັນແຕກຕ່າງຈາກວິທີທີ່ລະບຽບການຂຶ້ນບັນຊີຂອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປ່າໄມ້ (LULUCF) ໄດ້ຖືກກໍານົດຂຶ້ນໃນປີ 1997 ຊຶ່ງຕາມຂໍ້ມູນບໍ່ຄົບ, ເປັນໄລຍະທີ່ບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ເຈລະຈາ ໄດ້ອອກແບບລະບຽບການ ຂຶ້ນຕອນການຂຶ້ນບັນຊີທີ່ຫຍຸ້ງເຫຍືອງຊັບຊ້ອນທີ່ສຸດ, ໃນເວລານັ້ນ, ເປັນການ ກົດໝ່ວງທ່ວງດຶງ ແທນທີ່ວ່າຈະຊຸກຍູ້ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຫລຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍພິດໃນຂະແໜງການນໍາໃຊ້ ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້.

ແຕ່ວ່າການກໍານົດລະດັບການປ່ອຍອາຍພິດທຽບຖານກໍຍັງເປັນວຽກທີ່ຫຍຸ້ງຍາກຢູ່. ບັນດາປະເທດສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນໄດ້ເລີ່ມຈາກການເບິ່ງຄືນການບັນທຶກຂໍ້ມູນດ້ານການປ່ອຍອາຍພິດ ແລະ ການດໍາເນີນການທີ່ຜ່ານມາ. ອັນນີ້ກໍຖື ວ່າເປັນການເລີ່ເລີ່ມທີ່ດີ, ແຕ່ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາຂໍ້ມູນດ້ານປະຫວັດສາດມາສົມທົບກັບການຄາດຄະເນ ດ້ານການປ່ອຍ ອາຍພິດໃນອານາຄົດ. ເນື່ອງຈາກວ່າບັນດາຕົວຂັບເຄື່ອນ (ສາເຫດ) ແມ່ນມີການປ່ຽນແປງຢູ່ຕະຫລອດ, ຈະບໍ່ມີການ ຮັບປະກັນວ່າ ແນວໂນ້ມຂອງປະສົບການໃນປະຫວັດສາດດ້ານການທໍາ ລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ເລື້ອມ ໂຊມຈະມີຕໍ່ໄປ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຕົວຂັບເຄື່ອນທາງດ້ານເສດ ຖະກິດ ເຊັ່ນ ຕະຫຼາດ ສິນຄ້າກະສິກໍາ.

ບັນດາອົງກອນຕົວແທນຂອງລັດຖະບານ ທີ່ຮັບຜິດຊອບວາງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງບັນດາອຸດສາຫະກໍາ ທີ່ພັກດັນໃຫ້ ເກີດການປ່ຽນແປງດ້ານການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ (ຕົວຢ່າງ: ນໍ້າມັນປາມ), ຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການກໍານົດລະດັບ ທຽບຖານທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຈະໄດ້ຄໍານຶງເຖິງຄາດໝາຍການຜະລິດສິນຄ້າສະເພາະດ້ານ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອອຸດ ໜູນ. ອັນນີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ມີການຄາດຕວງດ້ານຄ່າສິນເບື້ອງທີ່ຖືກຕ້ອງ ສໍາລັບການຫັນປ່ຽນໄປສູ່ລະບຽບການທີ່ ຈໍາເປັນ. ປະເທດປາບົວນິວກິນີ ເປັນກໍລະນີທີ່ສໍາຄັນໃຈຢູ່ບ່ອນວ່າ ມັນສາມາດເປັນໄປໄດ້ໃນການນໍາໃຊ້ການ ເຈລະຈາໂຕະມິນ ສໍາລັບມາດຖານນໍ້າມັນປາມແບບຍືນຍານ (RSPO) ໃຫ້ເປັນພື້ນຖານສໍາລັບລະດັບທຽບຖານ, ເພື່ອວ່າການມອບໝາຍ ແລະ ການຜັນຂະຫຍາຍມາດຖານ RSPO ໃນທົ່ວປະເທດສາມາດໄດ້ຮັບການສະໜັບສະ ໜູນໄດ້ຈາກການສະໜອງທຶນຂອງເຣດ+.

ໜຶ່ງໃນບັນດາຂໍ້ຄວາມທີ່ມີທໍາດີຂອງກອງປະຊຸມເດີແບນແມ່ນວ່າ ພວກເຮົາບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງເຮັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງແທ້ໆ ໃນ ຄວາມພະຍາຍາມຄັ້ງທໍາອິດ. ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ, ປະເທດກີອານາ (Guyana) ໄດ້ພັດທະນາລະດັບທຽບຖານທີ່ໄດ້ຖືກ ຊັກຖາມຫລາຍຈາກວົງການນັກວິຊາການ, ແຕ່ມັນເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນ ຂອງປະເທດທີ່ສາ ມາດສານຕໍ່ ແລະ ປັບປຸງໄປ ຕາມການເວລາ.

ພວກເຮົາບໍ່ຖືກຮຽກຮ້ອງໃຫ້ ເປັນນັກມາຍາກິນສໍາລັບ ເຣດ+ ດອກ, ທີ່ດຶງເອົາຕົວເລກມາຈາກ ອາກາດ, ຍ້ອນພວກເຮົາເຮັດເພື່ອ LULUCF.

ມີຕົວຂັບເຄື່ອນຫລາຍໆຢ່າງທີ່ກ່ຽວ ໂຍງກັບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ບໍ່ແມ່ນ ແຕ່ການຂາດແຄນຄວາມສາມາດ ດ້ານວິຊາການເທົ່ານັ້ນທີ່ເປັນບັນຫາ: ບັນດາກົມກອງຂອງລັດຖະບານ ຈະຕ້ອງໄດ້ປຶກ ສາຫາລືເຊັ່ນກັນ.

(Anna Lehmann)

ວິທີທາງທີ່ເປັນບາດກ້າວໄປສາ ມາດສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈແຫ່ງຊາດ ໃນການສ້າງລະດັບທຽບຖານ.

(Resham Dangl)

9

ພວກຈະສ້າງຄວາມສາມາດດ້ານ MRV ໄດ້ແນວໃດ?

ບັນດາປະເທດໃນທົ່ວພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ ບໍ່ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຈາກຈຸດດຽວກັນໃນແງ່ຂອງ MRV. ປະເທດອິນເດຍໄດ້ດໍາເນີນການສໍາຫລວດປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດໃນທຸກໆສອງປີ, ໃນຂະນະທີ່ປະເທດມາເລເຊຍ ໄດ້ດໍາເນີນການສໍາຫລວດປ່າໄມ້ມາແລ້ວ 50 ປີ. ປະເທດເນປານ ຫາກໄດ້ດໍາເນີນການສໍາຫລວດສໍາເລັດ ເປັນຄັ້ງທໍາອິດໃນ 17 ປີ, ແລະ ບາງປະເທດແມ່ນບໍ່ເຄີຍເຮັດສໍາເລັດແມ້ແຕ່ຄັ້ງດຽວ. ວິທີການກວດກາຕິດຕາມປ່າໄມ້ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີທາດກາກບອນ ກ່ອນອື່ນໝົດຈະຕ້ອງເຮັດແບບງ່າຍໆ ເພື່ອນໍາເອົາໄປໃຊ້ໄດ້ໃນໄລຍະຍາວ, ຈົນເຖິງຫລັງຈາກກິນໄກຂອງເຣດ+. ບາງປະເທດເຊັ່ນ ປະເທດກໍາປູເຈຍ, ກໍມີຄວາມກັງວົນວ່າບົດແນະນໍາກ່ຽວກັບການຂຶ້ນບັນຊີປ່າໄມ້, ຄືດັ່ງໄດ້ປຶກສາກັນຢູ່ນະຄອນເດີແບນ, ຈະຢູ່ເໜືອຄວາມອາດສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຍັງຄົງເປັນບຸລິມະສິດສໍາລັບບັນດາປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາ ໃນກອງປະຊຸມເດີແບນ ແລະ ມັນກໍມີຄວາມສໍາຄັນຫລາຍສໍາລັບເຣດ+ ເໝືອນກັນກັບການປັບຕົວ. ແຕ່ແນວໃດກໍຕາມ, ຂະ ບວນການນີ້ ຈະບໍ່ຈໍາກັດຢູ່ສະເພາະແຕ່ການຖ່າຍທອດຈາກເໜືອໄປໃຕ້ເທົ່ານັ້ນ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນໂອກາດໃນການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີໄດ້ທີ່ມີຢ່າງຫລວງຫລາຍ. ຕົວຢ່າງ ປະເທດອິນເດຍ ສາມາດຮັບໃຊ້ເປັນໃຈກາງສໍາລັບພາກພື້ນອາຊີໃຕ້, ແລະ ໃນຂອບເຂດກວ້າງເປັນກວ່ານັ້ນ, ທາງດ້ານການວິເຄາະທາງໄກ (Remote sensing) ແລະ ການກວດກາຕິດຕາມປ່າໄມ້ (Forest monitoring). ອັນນີ້ແມ່ນເໝາະສົມທີ່ສຸດທີ່ມີລະບົບນິເວດຄ້າຍຄືກັນໃນເຂດຂ້າມຊາຍແດນ, ຄືກັບຢູ່ໃນ

ຂົງເຂດວຽກ MRV ແມ່ນໄດ້ດໍາເນີນໄປໄວຫລາຍ; ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ຮຽນຮູ້ໃນສອງປີຜ່ານມາແມ່ນໝົດສະໄໝແລ້ວໃນປະຈຸບັນ.

(Resham Dangi)

ພວກເຮົາບໍ່ໄດ້ແນໃສ່ ການຕັດສິນໃຈຈັດຫາໃຫ້ລັດຖະບານ, ແຕ່ຈະເປັນການປະກອບເຄື່ອງມືໃຫ້ ເພື່ອພັດທະນາລະດັບການປ່ອຍອາຍພິດທຽບຖານ ແລະ ລະດັບທຽບຖານ

(Lawrence Ang)

ນອກຈາກນັ້ນ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ຢູ່ພາຍໃນແຕ່ລະປະເທດ. ມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງມີລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານປ່າໄມ້ທີ່ມີຄວາມໂປ່ງໃສຫລາຍຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນເງື່ອນໄຂສະດວກໃນການສ້າງຄວາມອາດສາມາດສໍາລັບເຣດ+. ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ, ບັນດາກົມປ່າໄມ້ຄວນຈະສ້າງເວທີຄວາມຮູ້ ເພື່ອໃຫ້ບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມສາມາດເຂົ້າຫາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ.

ລະບົບ MRV ອາດຈະເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍກວ່າ ຖ້າປະເທດຫາກນໍາໃຊ້ວິທີທາງແບບເປັນບາດກ້າວໄປ. ອັນນີ້ແມ່ນການເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍການນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນຈາກການສຶກສາປະເມີນຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ໂລກ ທີ່ອົງການ FAO ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ (FRA), ຕາມໄປດ້ວຍການພັດທະນາບັນດາປັດໃຈການປ່ອຍອາຍພິດແບບລວມໆ, ຊຶ່ງຈະໄດ້ຮັບການປະເມີນ ແລະ ປັບປຸງໄປເລື້ອຍໆ. ສຸດທ້າຍສະພາບລວມຂອງຊາດ ແລະ ບັນດາປັດໃຈດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະຖືກນໍາມາຄິດໄລ່ປະກອບເຂົ້າ. ຂໍ້ກຸນແຈຂອງຄວາມສໍາເລັດ ແມ່ນການດໍາເນີນງານຕົວຈິງຫລືການຮຽນຈາກພຶດຕິກຳຕົວຈິງ (ທັງຮຽນທັງເຮັດ).

ປະເທດອື່ນໆຢູ່ໃນພາກພື້ນສາມາດຮຽນຈາກປະສົບການຂອງປະເທດເນປານດ້ານປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າລະບົບ MRV ບໍ່ແມ່ນແຕ່ສໍາລັບບັນດາ "ຊ່ຽວຊານ" ເທົ່ານັ້ນ. ບັນດາປະເທດຕ່າງໆຈະເປັນຕ້ອງໄດ້ພັດທະນາກອບຂອງ MRV ທີ່ນໍາມາໃຊ້ໄດ້ກັບທ້ອງຖິ່ນຊຶ່ງຈະລົດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມໂດຍກົງຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ຢູ່ໃນບ່ອນທີ່ເໝາະສົມ. ການເຂົ້າຮ່ວມນັ້ນ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຫລາຍເພາະວ່າລະບົບ MRV ສໍາລັບເຣດ+ ຈະຕ້ອງໄດ້ເບິ່ງທາງດ້ານການຄຸ້ມກັນທາງສັງຄົມ. ອັນນີ້ອາດຈະໄດ້ມີການຜ່ອນຜັນທາງດ້ານຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄວາມສາມາດກວດສອບຢັ້ງຢືນ, ແຕ່ກໍຍັງມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນນ້ອຍຢູ່ທີ່ວ່າຄວາມອາດສາມາດດ້ານ MRV ລະດັບຊາດຈະສາມາດພັດທະນາຂຶ້ນຕໍ່ໄດ້, ຍົກເວັ້ນແຕ່ຈະຈ່າຍຄ່າສິ້ນເບື້ອງສູງທີ່ສຸດ.

10

ການເຈລະຈາກ່ຽວກັບເຣດ+ ມາຮອດກອງປະຊຸມເດີແບນ ໄດ້ເກີດ ປະໂຫຍດບໍ່ສໍາລັບພາກພື້ນ?

ພວກເຮົາໄດ້ມີການປຶກສາ
ຫາລືກັນຫລາຍກ່ຽວກັບ
ເຣດ+, ແຕ່ຄວາມຮູ້ທີ່ໄດ້
ສ້າງຂຶ້ນ ບໍ່ໄດ້ຮັບການເຜີຍ
ແຜ່ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

(Maximilian Conrad)

ເມື່ອມີປະເທດທີ່ເປັນຕະ
ຫລາດເກີດຂຶ້ນ, ພວກເຮົາ
ສາມາດເລີ່ມລວມກຸ່ມເຣດ+
ຊຶ່ງເປັນໂອກາດ ຂອງການ
ລົງທຶນ.

(Lawrence Ang)

ການເລື່ອນການຕົກລົງດໍາໄປ
ສາມາດໃຊ້ໃນການກະ
ຕຽມ-ຮຽນຮູ້ຈາກຕົວຢ່າງ
ໃນພາກພື້ນ ແລະ ຕຽມ
ພ້ອມ ສໍາລັບກົນໄກໃນເວ
ລາມັນມາເຖິງ.

(Senson Mark)

ບັນດາກອງປະຊຸມສາກົນ ແລະ ກອງປະຊຸມຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມມາຮອດກອງປະຊຸມເດີແບນ ໄດ້ປະກອບສ່ວນຢ່າງແນ່ນອນໃຫ້
ແກ່ຄວາມຄືບໜ້າທີ່ສໍາຄັນຂອງເຣດ+. ການເລື່ອນສິ່ງສືບຕໍ່ແທນອະນຸສິນທິຍາ ກ່ຽວໂຕອອກໄປຈະປ່ອຍໃຫ້ມີເວລາຕື່ມອີກ
ໃນການສືບຕໍ່ຄວາມຄືບໜ້າທີ່ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ພາກພື້ນມີຄວາມຕຽມພ້ອມໃນການເປີດໂຄງ ການເຣດ+ ໄປຕາມກົນໄກ
ພາກບັງຄັບ, ຖ້າມັນຫາກເກີດຂຶ້ນໃນເວລາໃດນຶ່ງ.

ປະຊາຊົນພື້ນເມືອງດັ່ງເດີມໃນພາກພື້ນໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນເຂົ້າເຖິງພາກລັດ ແລະ ຜູ້ດໍາເນີນການອື່ນໆ ໂດຍຜ່ານການເຈລະ ຈາດ້ານ
ເຣດ+ ໃນວິທີທາງທີ່ເຂົາເຈົ້າບໍ່ເຄີຍໄດ້ເຮັດມາກ່ອນ. ສາຍພົວພັນ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈລະຫວ່າງປະຊາຊົນພື້ນເມືອງດັ່ງເດີມ
ແລະ ທະນາຄານໂລກໄດ້ຮັບການປັບປຸງຫລາຍຂຶ້ນ, ຊຶ່ງນໍາໄປສູ່ການປັບປຸງທີ່ສໍາຄັນ ດ້ານມາດ ຖານຂອງທະນາຄານ ສໍາລັບ
ການສຶກສາປະເມີນທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (SESA) ແລະ ການຕົກລົງທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ປະຊາຊົນພື້ນເມືອງ
ດັ່ງເດີມ ເລືອກເອົາຕົວແທນຂອງຕົນເຂົ້າຮ່ວມການປຶກສາຫາລື. ຄວາມຈິງທີ່ວ່າ ບັນດາຫລັກການຂອງການຄຸ້ມກັນທາງ
ສັງຄົມ, ລວມທັງ FPIC, ແມ່ນບໍ່ມີໃຜໄດ້ຖຽງໄດ້ໃນກອງປະຊຸມເດີແບນ ສາມາດກ່າວຍິກຍ້ອງວ່າເປັນໜ້າກະຕືລືຢາຍຂອງ
ການເຈລະຈາທີ່ສ້າງສັນ ແລະ ການວິໄນຕົ້ນທາງການສະໜັບສະໜູນຂອງພາກສ່ວນກຸ່ມຂອງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ.

ການເຈລະຈາສາກົນລະດັບສູງກ່ຽວກັບເຣດ+ ທີ່ເກີດຂຶ້ນກ່ອນກອງປະຊຸມເດີແບນ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຫລາຍຕໍ່ບັນ ດາ
ປະເທດທີ່ໄດ້ບັນລຸການຕົກລົງກັນ. ແຕ່ການເຈລະຈາຢູ່ພາຍໃນລະຫວ່າງບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນທີ່
ສ້າງສັນຕະຫລອດໄປ. ຫຼາຍກອງປະຊຸມກໍໄດ້ຈັດຂຶ້ນດ້ວຍຄວາມຟ້າວຝັ່ງ, ຊຶ່ງບໍ່ຮັບປະກັນການເຂົ້າຮ່ວມ. ເພື່ອໃຫ້ເຫດການ
ເຊັ່ນນີ້ມີປະສິດທິຜົນ, ມັນຈະຕ້ອງໄດ້ມີການພົວພັນສື່ສານກັນທີ່ຈິງຈັງ ແລະ ການໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໂດຍຊ່ຽວຊານທີ່ມີ
ຄວາມຮູ້ ແລະ ເປັນເອກະລາດ. ເຫັນວ່າມີຄວາມຕ້ອງການເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນການເຕົ້າລວມເອົາຄວາມຮູ້ດ້ານເຣດ+ ໃນພາກພື້ນ
ເພື່ອແນ່ໃສ່ຫລຸດຜ່ອນການຂຶ້ນກັບຊ່ຽວຊານສາກົນທີ່ມີລາຄາແພງ ແລະ ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີການແຜ່ລາມອອກດ້ານຂໍ້ມູນ
ຂ່າວສານ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງກ່ຽວກັບເຣດ+.

ການເຈລະຈາເພື່ອສ້າງປ້ອມແນວໜ້າ ທີ່ເປັນເອກະພາບໃນການເຈລະຈາ ກໍສາມາດສະແດງເຖິງສະເຖຍລະພາບຂອງພາກພື້ນ
ທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ການເມືອງ, ໂອກາດໃນການທົດສອບບັນດາແນວຄວາມຄິດເຊັ່ນ ວິທີທາງແບບເຊື່ອມຊື່ອນໃນ
ສະພາບປະເທດເປັນເກາະເປັນດອນ (ປະເທດຟີລິບປິນ ແລະ ອິນໂດເນເຊຍ), ແລະ ທໍາແຮງໃນການສ້າງ MRV ເອກະພາບ
ແລະ ລະບົບສະໜອງທຶນທີ່ຄ້າຍຄືກັນກັບກອງທຶນອາມາໂຊນ. ເຫັນໄດ້ວ່າມີບັນຍາກາດໄປໃນທາງບວກ ສໍາລັບການຮ່ວມມື
ລະດັບພາກພື້ນກ່ຽວກັບເຣດ+. ສະນັ້ນ ບັນດາປະເທດຕ່າງໆຈະຕ້ອງນໍາໃຊ້ຄວາມໄດ້ປຽບຂອງເວທີຮຽນຮູ້ຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ.

11

ແມ່ນຫຍັງໄດ້ເກີດຂຶ້ນກັບ LULUCF?

ມັນມີກຳແພງໄຟຟ້ນລະຫວ່າງ LULUCF ແລະ REDD+?, ແຕ່ພວກມັນຍັງໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຊຶ່ງກັນແລະ ກັນ.

(Lawrence Ang)

ການຂາດການຄຸ້ມກັນໃນກິນໄກ LULUCF ສະແດງໃຫ້ເຫັນສອງມາດຖານຢູ່ໃນຂະບວນ UFCCC .

(Vicky TauliCorpuz)

ໃນກອງປະຊຸມເດີແບນ, ການຂຶ້ນບັນຊີປາໄມໄດ້ກາຍເປັນກິດຈະກຳທີ່ຈຳເປັນຕາມບົດບາດໜ້າທີ່ ສຳລັບການກວດກາອາຍພິດເຮືອນແກ້ວ, ຊຶ່ງຈະໄດ້ນຳໃຊ້ຕໍ່ທຸກໆປະເທດຢູ່ພາຍໃຕ້ເວທີ ເດີແບນ, ບໍ່ແມ່ນສະເພາະຕໍ່ກັບບັນ ດາປະເທດອຸດສາຫະກຳຄື ດັ່ງໃນປະຈຸບັນນີ້. ສະນັ້ນບັນດາປະເທດຕ່າງໆຈະໄດ້ພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງສະເໜີລະດັບການປ່ອຍອາຍພິດທຽບຖານຂອງຕົນ ແລະ ສາມາດອ້າງວ່າກິດຈະກຳທີ່ລົດອາຍພິດລົງຕໍ່ກວ່າລະດັບນີ້ ແມ່ນໃຫ້ນັບເຂົ້າໄປໃນຄຳໝັ້ນສັນຍາຂອງຕົນ, ເຖິງເພດານ 3.5 ຂອງການກຳຈັດອາຍພິດທັງໝົດ. ການພັດທະນາ ນາອີກອັນໜຶ່ງ ຈາກກອງປະຊຸມເດີແບນ ແມ່ນການລວມເອົາຜະລິດຕະພັນໄມ້ທີ່ຊຸດຄົ້ນອອກມາເຂົ້າໃນການຂຶ້ນບັນຊີທາດກາກບອນປາໄມ. ສຳຄັນທີ່ວ່າບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກຕ້ອງເຂົ້າໃຈວ່າ ບັນດາວິທີການປະດິດສ້າງໃໝ່ໆເຫລົ່ານີ້ ແມ່ນຈະໄດ້ດຳເນີນໄປຄືແນວໃດ.

ການລົບກວນຈາກທຳມະຊາດກໍໄດ້ນຳເອົາມາພິຈາລະນາໃນປະຈຸບັນເວລາເຮັດກັບ LULUCF. ນີ້ໝາຍຄວາມວ່າ, ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ, ປະເທດໜຶ່ງໆທີ່ໄດ້ປະສົບກັບໄຟປາເປັນປະຈຳ, ເຊັ່ນ ປະເທດອອດສະເຕເລຍ, ສາມາດຄິດໄລ່ລະດັບຄວາມເປັນມາເຫລົ່ານີ້ເຂົ້າໃນລະດັບທຽບຖານດ້ານ LULUCF ຂອງຕົນ. ທັງສອງຢ່າງຄືສິ່ງນີ້ ແລະ ບັນຫາດ້ານຜະລິດຕະພັນໄມ້ທີ່ໄດ້ຊຸດຄົ້ນ (HWP) ລ້ວນແລ້ວແຕ່ແມ່ນພົວພັນກັບເຣດ+ ຫລາຍ.

ແນວໃດກໍຕາມ, ກອງປະຊຸມເດີແບນ ໄດ້ມີຄວາມຫລົ່ມຫລວງທີ່ຈະສະໜອງລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບ ວິທີການຂຶ້ນບັນຊີ LULUCF ໃນລະດັບທີ່ຄາດຫວັງໄວ້. ການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບລະບົບການກວດສອບຍັງຍິນຕໍ່ຄວາມຖືກຕ້ອງໃນການປ່ອຍອາຍພິດຂອງບັນດາປະເທດບັນຊີ 1 ກໍຍັງດຳເນີນໄປຢູ່. ສຳລັບບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ ກໍຍັງມີບົດບາດອັນໜຶ່ງໃນການເຂົ້າຮ່ວມພັດທະນາລະບົບການກວດສອບຍັງຍິນເຫລົ່ານີ້.

ຄວາມກັງວົນອີກຢ່າງໜຶ່ງແມ່ນວ່າໃນຂະນະທີ່ບັນດາປະເທດບັນຊີ 1 ແລະ ອົງການ NGOs ໄດ້ສົ່ງເສີມບັນດາລັດຖະບານໃນພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ ໃຫ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບການຄຸ້ມກັນຢູ່ໃນເຣດ+ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ແຕ່ເຂົາ ເຈົ້າພັດເມິນເສີຍສິ່ງນີ້ສຳລັບກິດຈະກຳຂອງຕົນເອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ LULUCF.

ນັກຊ່ຽວຊານໃນຈຳນວນເທົ່າກັນ ຈາກບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ແລະ ທີ່ກຳລັງພັດທະນາ ຄວນໄດ້ຮັບການເຊື່ອເຊີນເພື່ອທົບທວນຄືນບັນດາບົດລາຍງານດ້ານ LULUCF. ລະບົບການທົບທວນຄືນ ໃນປະຈຸບັນກໍມີຄວາມໂປ່ງໃສຢູ່ແລ້ວ, ແຕ່ມັນກໍເປັນໂອກາດທີ່ດີເລີດສຳລັບພາກພື້ນທີ່ຈະສ້າງສູນລວມດ້ານຊ່ຽວຊານ ເພື່ອຈະກວດສອບ ແລະ ກວດກາຢືນຢັນການປ່ອຍອາຍພິດເຮືອນແກ້ວຈາກຂະແໜງປາໄມ. ຄວາມເປັນຊ່ຽວຊານເຊັ່ນນີ້ ສາມາດປັບຕົວສຳລັບເຣດ+, ສະນັ້ນ ການກວດສອບຍັງຍິນແບບໃດ ຕໍ່ກັບບັນຊີເຣດ+ ຈະສາມາດເຮັດໄດ້ໃນອານາຄົດ, ແທນທີ່ຈະແມ່ນການຜູກຂາດ ໂດຍຊ່ຽວຊານຈາກປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ຄືດັ່ງທີ່ປະຕິບັດກັນຢູ່ໃນປະຈຸບັນ. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສິ່ງນີ້ເກີດຂຶ້ນໄດ້ພາຍໃນປີ 2020, ຊຶ່ງເປັນເວລາທີ່ຄວາມແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງບັນດາປະເທດບັນຊີ 1 ແລະ ບໍ່ແມ່ນບັນຊີ 1 ອາດຈະສະຫລາຍໄປຢ່າງສິ້ນເຊີງ,

12

ແມ່ນຫຍັງຈະເກີດຂຶ້ນກັບ A/R CDM?

ພວກເຮົາຍັງບໍ່ທັນຮູ້ຈັກວ່າກົນໄກ CDM ຈະສາມາດບັນຈຸເຂົ້າໃນເວທີແບບນີ້ຫລືບໍ່ ຫລືຈະເຂົ້າແນວໃດ. ບັນດານັກລົງທຶນຕ້ອງການຮູ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ, ດັ່ງນັ້ນ ຖ້າພວກເຮົາບໍ່ສາມາດມີຄໍາຕອບໄວງນີ້, ການລົງທຶນໃສ່ກົນໄກນີ້ອາດເຫຼືອດແຫ້ງໄປພາຍໃນປີ 2015.

ເຄື່ອງມືຂອງ A/R CDM ແມ່ນເປັນສ່ວນນ້ອຍໆໜຶ່ງຂອງກົນໄກລວມຂອງ REDD+. ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈໍານວນໂຄງການໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວອອກເກືອບເຖິງ 30 ໃນທົ່ວໂລກໃນໄລຍະສອງປີຜ່ານມາ, ແຕ່ກໍຖືວ່າຍັງຕໍ່າກວ່າ 1 ຂອງຈໍານວນໂຄງການ CDM ທັງໝົດ, ແລະ ກໍຍັງເປັນອັດຕາສ່ວນນ້ອຍໆໜຶ່ງ ໃນການຫລຸດຜ່ອນອາຍພິດທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໂດຍຜ່ານການກວດສອບຍັງຢືນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍເຫັນວ່າມີໂອກາດນ້ອຍທີ່ສຸດ ສໍາລັບການຂະຫຍາຍ ຕົວຢ່າງໃນພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ. ກົນໄກຖືກຈັດຢູ່ໃນພື້ນທີ່ດິນທີ່ບໍ່ເປັນປ່າໄມ້ໃນປີ 1990, ແລະ ພື້ນທີ່ສ່ວນຫລາຍທີ່ຕອບສະໜອງໄດ້ມາດຖານນີ້ ກໍຖືກຈັດເປັນບຸລິມະສິດຂອງການຜະລິດກະສິກໍາ, ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດຈະນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປັບປຸງທີ່ດິນປ່າໄມ້ຊຸດໂຊມ ທີ່ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການດ້ານການນິຍາມປ່າໄມ້ ໂດຍອີງຕາມຄວາມໝາຍແທ້ໆຂອງເຮືອນຍອດ.

ແນວໃດກໍຕາມ, ວິທີທາງດ້ວຍການປູກປ່າ / ການຟື້ນຟູປ່າສາມາດໃຊ້ເປັນປະໂຫຍດໄດ້ ສໍາລັບບັນດາປະເທດທີ່ບໍ່ມີທ່າແຮງຫລາຍທາງດ້ານ REDD+. ເຫັນວ່າມີຄວາມອາດສາມາດເປັນໄປໄດ້ຫລາຍດ້ານທີ່ໜ້າສົນໃຈ ເພື່ອປ່ຽນແປງລະບຽບການທີ່ບັນຊາກົນໄກ A/R CDM ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີຄວາມດຶງດູດຕໍ່ນັກລົງທຶນ. ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ, ການຫລຸດຜ່ອນ ການປ່ອຍອາຍພິດທີ່ໄດ້ຮັບການຍິ່ງຍິນຊົ່ວຄາວ (tCER), ທີ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ກັບໂຄງການ A/R CDM ເທົ່ານັ້ນ, ແມ່ນມີເຈດຈໍານົງຈະແກ້ໄຂຄວາມກັງວົນທີ່ມີຕໍ່ກັບຄວາມໝັ້ນຄົງໃນຂະແໜງປ່າໄມ້, ແຕ່ກໍເປັນເຫດຜົນ ຫລັກກວ່າເປັນຫຍັງຄວາມສົນໃຈຂອງພາກເອກະຊົນຈຶ່ງຢູ່ລະດັບຕໍ່າໆ.

ບັນດານັກລົງທຶນຢາກໄດ້ສິນເຊື່ອທຽບເທົ່າ (ທົດແທນໄດ້) ທີ່ສາມາດແລກປ່ຽນໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ, ຊຶ່ງ tCER ແມ່ນບໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງແລ້ວ. ການສະຫງວນໄວ້ເພື່ອຄວາມສ່ຽງກໍໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ໃນຕະຫລາດແບບສະມັກໃຈ (ເຊັ່ນ VCS) ເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມໝັ້ນຄົງ. ການສະຫງວນໄວ້ ແມ່ນເຮັດໜ້າທີ່ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງສິນເຊື່ອທີ່ໄດ້ຂາຍຢູ່ໃນຕະຫລາດ, ແຕ່ແຕກຕ່າງກັນກັບ tCERs, ສິນເຊື່ອຈາກບັນດາໂຄງການ REDD+ ທີ່ນໍາໃຊ້ VCS ແມ່ນທຽບເທົ່າຢ່າງເຕັມສ່ວນກັບສິນເຊື່ອຈາກໂຄງການປະເພດອື່ນໆ. ມັນຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມຈະແຈ້ງເທື່ອວ່າຈະແກ້ໄຂຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງສິນເຊື່ອຄືແນວໃດ ໃນກົນໄກຂອງຕະຫລາດເຮດ+ ພາກບັງຄັບ ແລະ ການສະຫງວນໄວ້ຢູ່ລະດັບຊາດ ແລະ/ຫລືລະດັບສາກົນຈະເປັນທາງເລືອກຫລືບໍ່.

ລະບຽບດ້ານການຮັບຮູ້ພື້ນທີ່ດິນພາຍໃຕ້ກົນໄກ A/R CDM, ໄດ້ກໍານົດຂອບຈໍາກັດໄພດ. ຖ້າ ຫາກລະບຽບການບໍ່ປ່ຽນແປງ, ແມ່ນຈະມີການຂະຫຍາຍ ຕົວນ້ອຍທີ່ສຸດ.

(Promode Kant)

ສໍາລັບນັກລົງທຶນ REDD+ ຈະເປັນທີ່ຕ້ອງການກວ່າ A/R CDM, ແລະ ອັນນັ້ນກໍເພາະວ່າສິນເຊື່ອ A/R CDM ມີຜົນສັກສິດໄດ້ພຽງ ແຕ່ 5 ປີເທົ່ານັ້ນ.

(Anna Lehmann)

13

ບົດບາດຂອງປ່າໄມ້ໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດມີຫຍັງແດ່?

ປ່າໄມ້ບໍ່ພຽງແຕ່ເປັນຕາໜ່າງຄວາມປອດໄພໃນເວລາຂາດແຄນເທົ່ານັ້ນ; ມັນຍັງເປັນພື້ນຖານຂອງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊົນນະບົດໃນຫລາຍໆສ່ວນຂອງພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ. ແນວໃດກໍຕາມ, ຄຸນຄ່າເຫລົ່ານີ້ບໍ່ສາມາດຈະນຳໃຊ້ໄດ້ໃນການເຈລະຈາ. ໃນເວລາທີ່ເຮດ+ ໄດ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຢູ່ໃນດ້ານຂອງການຜ່ອນເປົາພາຍໃຕ້ UNFCCC, ຜູ້ອອກຄຳເຫັນຫລາຍໆຝ່າຍລວມທັງປະຊາຊົນພື້ນເມືອງດັ້ງເດີມ, ໄດ້ຄິດວ່າມັນຄວນຈະກວມເອົາທັງສອງວຽກຄື ການປັບຕົວ ແລະ ການຜ່ອນເປົາ.

ອັນນີ້ກໍແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງເຫດຜົນທີ່ວ່າ ເປັນຫຍັງຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນໃນການພັກດັນ ໃຫ້ເຂົ້າສູ່ການຄຸ້ມກັນທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ຊຶ່ງກວມເອົາຫລາຍປະເດັນ ທີ່ໄດ້ມີການຮັບປະກັນໂດຍວິທີທາງການປັບຕົວ. ປະເດັນຂອງການຈັດປະເພດ ກໍມີຄວາມສຳຄັນອີກໃນແງ່ຂອງກອງທຶນພູມອາກາດສີຂຽວ (Green Climate Fund, GCF). ກອງທຶນ GCF ກໍເປີດປະຕູສຳລັບການປັບຕົວ ແລະ ການຜ່ອນເປົາ, ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນຈະແຈ້ງເທື່ອວ່າເຮດ+ ຈະໄດ້ບັນຈຸເຂົ້າຢູ່ບ່ອນໃດ. ມັນອາດຈະເປັນການດີກວ່າ ທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ມີປະຕູໜຶ່ງອີກຕ່າງຫາກສຳລັບເຮດ+ (REDD+) ເພື່ອຈະໄດ້ຮັບຮູ້ບົດບາດສອງຢ່າງຂອງມັນ.

ບາງປະເທດໄດ້ມີການດຳເນີນການຢ່າງເປັນຮູບປະທຳ ເພື່ອຮັບຮູ້ບົດບາດຂອງປ່າໄມ້ໃນຍຸດທະສາດການປັບຕົວ. ວຽກປ່າໄມ້ແມ່ນອົງປະກອບໃຫຍ່ອັນໜຶ່ງຂອງແຜນປະຕິບັດງານດ້ານການປັບຕົວແຫ່ງຊາດ (NAPA) ຂອງປະເທດໄທປານ. ອັນນີ້ໂດຍລວມແລ້ວ ແມ່ນຄວາມພະຍາຍາມໃນການທີ່ຈະເຊື່ອມໂຍງວຽກງານ ການປັບຕົວຕາມການປ່ຽນແປງດ້ານພູມອາກາດເຂົ້າໃນການວາງແຜນພັດທະນາຂອງທ້ອງຖິ່ນ (ຫລື LAPAs), ແລະ ການວາງແຜນສ່ວນຫລາຍກໍເກີດຂຶ້ນຢູ່ພາຍໃນບັນດາກຸ່ມຜູ້ນຳໃຊ້ປ່າໄມ້ຂອງຊຸມຊົນ. ແຜນປະຕິບັດງານ NAPA ໄດ້ຮຽກຮ້ອງວ່າ 80 ຂອງທຶນສຳລັບການປັບຕົວ ຈະຕ້ອງເຂົ້າໄປໃນຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ LAPA, ຊຶ່ງອາດຈະມີບົດຮຽນສຳລັບການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດພາຍໃຕ້ກົນໄກຂອງເຮດ+.

ໃນກອງປະຊຸມເດີແບນ, ການສະເໜີຂອງປະເທດ ໂບໂລເວຍ ໃນການຈັດຕັ້ງກົນໄກສະໜອງທຶນສອງດ້ານຄື ການຜ່ອນເປົາການປັບຕົວສຳລັບເຮດ+ ຖືວ່າເປັນການພັດທະນາເປັນທາງບວກ ແລະ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກບັນດາປະເທດ ໃນພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນປະເທດຟິລິບປິນ. ການໂຕ້ຖຽງດ້ານ REDD+ ໃນປະຈຸບັນຖືວ່າເປັນກອບວຽກທີ່ດີທີ່ສຸດ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າອົງປະກອບດ້ານການປັບຕົວໄດ້ສະທ້ອນອອກຢູ່ໃນວາລະຂອງປ່າໄມ້ຂອງUNFCCC. ແນວໃດກໍຕາມ, ຂະບວນການອື່ນໆກໍມີຄວາມສຳຄັນເຊັ່ນກັນ ສຳລັບເປົ້າໝາຍດ້ານນີ້, ເຊັ່ນ ເວທີປ່າໄມ້ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (UNFF), ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຊີວະນາໆພັນ (CBD) ແລະ ເວທີລະຫວ່າງປະເທດ ເຊັ່ນວ່າ ອາຊຽນ (ASEAN).

ປັດສະຈາກການເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງໃກ້ຊິດ, ມັນມີແນວໂນ້ມສູງທີ່ REDD+ ແລະ ການປັບຕົວຈະທຳລາຍຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ສະນັ້ນ ຈຶ່ງເຫັນວ່າມັນສຳຄັນສຳລັບບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນເອເຊຍປາຊີຟິກ ທີ່ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ແລວທາງຂອງການເຈລະຈາເຫລົ່ານີ້ຕິຈອດກັນ, ແລະ ມີຈິດສຳນຶກຢູ່ຕະຫລອດວ່າຢູ່ບ່ອນໃດອີກໃນອານາຄົດທີ່ຈະມີການເຊື່ອມໂຍງກັນຕື່ມ.

ໃນວຽກງານປ່າໄມ້, ການແບ່ງແຍກກັນລະຫວ່າງການຜ່ອນເປົາ ແລະ ການປັບຕົວແມ່ນຖືກສ້າງຂຶ້ນແບບບໍ່ເປັນທຳມະຊາດ.

(Resham Dangi)

ພວກເຮົາຄວນຊົມເຊີຍ ເຮດ+ ທີ່ໄດ້ນຳເອົາບັນຫາໃນການປັບຕົວເຂົ້າໃນວາລະຂອງປ່າໄມ້.

(Vicky TauliCorpuz)

ພວກເຮົາຕ້ອງພັກດັນໃຫ້ເອົາວຽກປ່າໄມ້ເຂົ້າໃນການຕົກລົງສາກົນ, ໃນຂະນະທີ່ພວກເຮົາໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່.

(Maximilian Conrad)

